

Värmlands Anor

1997:3

Augusti 1997

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 30:-

Årgång 14

*Gunnar Jonsson vid datorn demonstrerar sökning i databasen för Gillbergs härads domböcker omgiven av i hög grad intresserade släktforskare och besökare. Utflykten till Häljebols bygdegård och tingshus 11 maj ingick i Värmlands Släktforskarförenings vårprogram. Fotograf Lars-Gunnar Sander **Se artikel sida 10***

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlems-tidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om källan anges.

Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplaga 1100 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare och redaktör Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754

Produktion Consulting Data, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Telefon 054-218777 Telefax 054-218829 Mobil telefon 070 646 07 61

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 1997:4 är 3 nov 1997

Värmlands Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress c/o Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga.

Medlemsavgiften är 100 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (1997) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmar i Norge erlägger 100 norska kronor + porto 40 respektive 30 kronor till norskt postgiro **0806 1944339**.

Arkiv Emigrantregistret, Box 331, 65208 Karlstad. Telefon 054-159272.

Besöksadress Gamla Badhuset, Norra Strandgatan 4, Karlstad

Styrelsen 1997

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754 Mobil tel 070 634 81 87

Vice ordförande Bernhard Granholm, Ljunggatan 39 C, 66432 Grums. Telefon 0555-61153

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhags-gatan 25, 66140 Säffle. Tel/fax 0533-10559 Mobil tel 070 583 24 96

Kassör Harald Persson, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Tel 054-218777

Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 66060 Molkom. Tel 0553-10378

Ledamot Tom Silja, Storgatan 49, 66730 Forshaga, Tel 054-874612

Ledamot Anette Carlsson, S Ringvägen 12, 68143 Kristinehamn, Tel 0550-17447

Registrator Sonja Peterson, Ölmegatan 9 A, 65230 Karlstad. Tel 054-219411

Innehåll

Elgenstierna	3
Sveriges Dödbok	3
Värml riksdagsmän	4
Levnadsöden Askersby	7
Uppror i Bergslagen	8
Jordkulan i Häljebol	10
Besök från Oslo	10
Emigrantregistret	11
Händelser i Alster	12
Smäll' då så får körka	14
Antavla 53	14
Fysiken är underställd	16
Antavla 54	16
Boktips	18
Emigration i österled	20
Ur andra medlemsblad	22
Anor sökes	23
Koleran kom till Sverige	24
DIS	25
Annonser	26

Seminariet blir arkivcentrum 1998

Det är nu klart att arkiven i Gamla Badhuset i Karlstad flyttar verksamheten till Seminariet, granne med Centralsjukhuset och Mariebergsskogen. Om detta kan man läsa i Värmlandsarkivs informationsblad "Upptecknat" nr 6.

Förutom Värmlandsarkiv, Folk-rörelsernas arkiv och Emigrantregistret skall också ett centralarkiv för lands-tinget installeras. De gamla klassrummen och korridorerna skall byggas om till kontorslokaler och arkivmagasin. I skrivande stund pågår projektering och byggstart beräknas till september-oktober.

Seminariet erbjuder många fördelar av vilka nämns: arkivmagasin som till-

godoser behoven även på sikt, en god omgivande miljö för arkivhandlingarna, en ljus och vacker forskarsal (aulan) som rymmer 40-50 arbetsplatser för forskarna med grupprum, sammanträdesrum, konferenslokal för besökare och allmänhet.

Som bekant är Värmlandsarkiv sedan mars 1995 landsarkiv för Värmlands län och man ser våren 1998 som tidpunkten då man kan ta emot det värmlands-material som idag förvaras och tillhandahålls för forskning på landsarkivet i Göteborg.

Torsdagen den 19 juni kunde vi läsa i NWT att Karlstads kommun utreder en ombyggnad av Gamla Badhuset till sporthall för bland annat innebandy. Allt skall vara klart till hösten 1998 om man får tro tidningen.

Det finns fynd i forskarsalen

Carl Emanuel Nygren var Karlstad stads historiker och efterlämnade ett omfattande arbete i att skriva av och redovisa utdrag ur magistratens domböcker 1622-1816. Cirka 4000 sidor av hans

präntade böcker finns mikrofilmade. Mikrokorten förvaras inte i kortskåpen i forskarsalen utan i pärmar i bokhylla till vänster om kortskåpen.

Harald Persson

Elgenstierna i nytryck

Säg Elgenstierna och alla släktforskare vet att du menar: "Svenska adelns ättartavlor" av Gustaf Elgenstierna, det ojämförligt största och viktigaste genealogiska uppslagsverket i Sverige, utgivet 1925-36. Nu ger Sveriges Släktforskarförbund ut verket i nytryck tillsammans med två helt nya kompletteringsband.

Gustaf Elgenstierna tjänstgjorde hela sitt yrkesverksamma liv inom postväsendet. Men knappast någon ägnar i dag en tanke åt hans insatser på detta område. I stället är det som släktforskare han gått till eftervärlden som en av Sveriges främsta och mest produktiva.

År 1912 startade han utgivningen av "Svenska släktkalendern", en borgerlig presensmatrikel som än i dag utkommer med jämna mellanrum. Intill sin död 1948 hann Elgenstierna ge ut 13 årgångar (1912-43) och den 14:e fullbordades av dottern Ulla Elgenstierna. Inalles behandlas 1460 släkter.

Men det mest imponerande av Elgenstiernas verk är ändå "Den introducerade svenska adelns ättartavlor", som utkom i nio mäktiga volymer åren 1925-36. Visserligen var han inte ensam om utgivningen, men att klara ett så omfattande och komplicerat arbete på endast elva år, vittnar om stor administrativ skicklighet och ett gott omdöme när det gällde att snabbt avgöra svåra forskningsproblem.

Det är lätt att tro att ett genealogiskt verk med namnet "Svenska adelns ättartavlor" enbart berör personer med adlig härstämning eller adliga släktingar. Men inget kan vara felaktigare. Det bevisas enklast av det faktum att personregistret upptar närmare hundra tusen personer som inte tillhör någon svensk adelsätt. Präster, borgare, bönder, tjänstemän, militärer - kort sagt helt vanliga svenskar. Förmodligen är det just mångfalden av människor från alla samhällsklasser som gjort "Svenska adelns ättartavlor" till det viktigaste och mest använda genealogiska uppslagsverket i Sverige ända sedan det utkom första gången för 60-70 år sedan.

Gustaf Elgenstierna (1871-1948)

Det är också denna mångfald som är orsaken till att Sveriges Släktforskarförbund givit sig i kast med det gigantiska projektet att inte enbart nytrycka "Svenska adelns ättartavlor" utan också ge ut två tjocka band med kompletteringar och rättelser. Det nya verket - faksimilutgåvan och kompletteringsbanden - blir det i särklass största genealogiska uppslagsverket någonsin i Sverige. Förbundet har satsat omkring tio manår i arbetet på att sammanställa de två kompletteringsbanden.

Nu erbjuder Sveriges Släktforskarförbund sina medlemmar och allmänheten att subscribera på det nya storverket - och därmed få köpa det till ett kraftigt rabatterat pris. Alla som beställer före den 31 december 1997 betalar endast 5700 kr för samtliga elva band (nio i originalutgåvan och två nya) med sammanlagt omkring 8000 faktsäckade sidor genealogisk information. Det är 1500 kr under normalpriset på 7800 kr. Är du dessutom stödjande medlem i förbundet erbjuds du ytterligare 200 kr i medlemsrabatt.

Till alla som redan är ägare till "Elgenstierna" erbjuder förbundet de två nya banden till 1950 kr vid förhandsteckning. Ordinarie pris är 3100 kr.

Saxat ur Sveriges Släktforskarförbunds prospekt

Sveriges Dödbok 1968-1996

Åren 1968-96 avled över 2,5 miljoner människor i Sverige. Nu finns persondata om dem samlade på en enda CD-skiva, utgiven av Sveriges Släktforskarförbund.

För medlemmar i förbundet kostar skivan 495 kr, för övriga 595 kr + porto-expedition i båda fallen 39 kr. Postgiro 158622-1 Sveriges Släktforskarförbund.

Det går att söka bland personuppgifterna i databasen på många sätt till exempel på ett visst efternamn. Men det är också lätt att begränsa resultatet genom att söka efter alla med ett visst efternamn som avlidit ett visst år, eller alla Karl Andersson som var födda 1893.

Det går även att finna alla personer som fötts eller dött i en viss församling eller alla som burit ett visst förnamn eller kombination av förnamn, exempelvis flickor som döpts till Klara Brita Margareta, antingen med namnen i just denna ordning eller i valfri kombination. Andra möjliga sökbegrepp är personnummer, födelsedatum eller dödsdatum. När en sökning gjorts visas resultatet på skärmen, vanligtvis efter bara några sekunder.

Uppgifterna som redovisas är personnummer, namn, adress vid dödsfallet, kyrko- och mantalsskrivningsort, tidpunkten för dödsfallet samt födelse- och ort (dessa uppgifter skiftar dock något mellan olika år). Systemkraven är Windows 3.1 eller senare version. Rekommenderat RAM-minne: 8 Mb eller högre. Minst 32k färger i grafiken (16 färger i lightversionen). Mus. CDRom-läsare.

42 miljoner släktforskare

Fyrtiotvå miljoner amerikaner har börjat forska i sin släkts historia. Dataprogrammet Family Tree Maker har sålts i över en miljon exemplar. En stor marknad har öppnats för professionella släktforskare i USA som tar mellan 7 och 100 dollar per timme för sitt arbete. Det ökade intresset är så tydligt att nyhetsmagasinet Newsweek i mars i år hade en artikel om Roots Network. *Saxat ur Bryggan 1997:1*

Värmländska riksdagsledamöter i

1600

Joen i Fröberg, Elge (Älgå), Jösse härad
Joen Ingemansson, Siösta (Ölme), Ölme härad

Peder Eskilsson, Siöla, Bro, Näsbo (Näs) härad

Christoffer Halstenson, Edh, Blomskough, Nordmarks härad

Håken Joensson, Håssmo, Kill (Kils) härad

Lasse i Nolegårdh, Hambro, Grums härad

Jönss Nielsson, Öneby, Fröxänne, Fryksdals härad

1602

Erich Joensson, Alberga, Gilbergs härad

Måns Månsson, Gilbergs härad

Peder Månsson, Fryksdals härad

Jacob Olsson, Fryksdals härad

1617

Erich Toresson, Fjäll, Stafwenäs, Västersysslet

Olof i Lyssåås, Karlunda, Västersysslet

Elof i Arneby, Sund, Fryksdalen

Per i Prestegården, Alstad, Fryksdalen

1624

Botolf Botolfsson, Askrum

Nils Matson, Holunde

Erich Tollson

Anders Persson

Nils Olofsson, Carlzbohyttan (Filipstad), Värmlands bergslag

1625

Joen Anundsson, Västersysslet

Eskil Bengtsson, Moinbyn, Västersysslet

Jonn Persson, Östersysslet

Lars Nilsson, Elfuedaal

Swen Jonsson, Vermlandz bergslag

1627

Nils Peersson, Bonderud, Värmlands bergslag

1633

Eric Biörsson, Värmlands bergslag

1640

Joor Nilsson, Edene, Brunskogs Giäldh, Jösse härad

Per Sånesson, Prässbol, Råde, Älvdals, Fryksdals och Kils härader

Biörn Larsson, Prästegården, Alster, Visnums, Ölme och Våse härader

Jöns i Kållerudh, Karlunda, Nordmarks härad

Knut Bryntesson, Maningebyn, Gill-

berga, Gillbergs och Näs härader

1643

Jöns Christophersson, Gulleby, Jösse härad

Agustin Halfwardsson, Sällie, Älvedals härad

Olof Torstensson, Gunnerud, Grums och Näs härader

Jöns Olofsson, Bolhyttan (Färnebo), Värmlands bergslag

Anders Jönsson, Rådth, Våse och Ölme härader

Anders Assmundsson, Grelshbyn, Nordmarks härad

Nils Persson, Grunnebacka, Visnums härad

Olof Roarsson, Hohledt, Gillbergs härad

Engelbrecht Swensson, Mångsgården, Kils härad

Olof Stensson, Wässby (Lysvik), Fryksdals härad

1644

Nilss Persson, Grunnebacka (Rudskoga), Visnums härad

Jon Oluffsson, Sätterskoug (Kila), Näs och Gillbergs härader

Nilss Persson, Addeby, Varnum, Ölme och Våse härader

Håkan Andherrsön, Foresby, Älvdals härad

Törsten Nilsson, Åhregänge (Silbodal), Nordmarks härad

Bängt Påffwellsson, Klackzåhss (Frykerud), Kils härad

Bonde Nilsson, Bergzäng, Sund, Fryksdals härad

Lars Oloffsson, Lerboo (Boda), Jösse härad

Anders Håkansson, Saxånn (Färnebo), Färnebo och Kroppa socknar i Värmlands bergslag

1647

Torbiörn Erichsson, Föske, Jösse härad

Lars Olufsson, By (Råda), Älvdals härad

Niels Swensson, Svenserudh (Ö. Emtervik)

Joen Olufsson, Setterskogh, Värmlands bergslag (Färnebo och Kroppa socknar)

Engelbrecht Heindrichsson Värmlands Bergslag Färnebo socken

Niels Nielsson, Rudh, Fögligh (Östra Fågelvik), Våse och Ölme härader

Anders Assmundsson, Signeby (Sille-rud), Nordmarks härad

Swen Olufsson, Hökliden (Hökelian, Svanskog), Gillbergs och Grums härader

Måns Olufsson, Jonsboo, Visnums härad

Per Christophersson, Nollsiötorp, Kils härad

1649

Nils Padersson, Grunnebeck, Rodhskoga, Visnums härad

Swen Olofsson, Söderby, Varnum, Ölme och Våse härader

Torsten Nilsson, Wässby, Ullerud, Kils härad

Bengt Jonsson (länsman), Stafwik, Emp-tewidh, , Fryksdals härad

Lars Olofsson, Gunneby, Dalby, Älvdals härad

Lars Olofsson, Byn, Ekehär (Ekshärad), Älvdals härad

Olof Segelsson, Eleestad, Köla, Jösse härad

Anders Åssmundsson, Signeby, Sille-rudh, Nordmarks härad

Enar Pedherrsön, Hiola, Broo, Näs härad

Ennt Bryntesson, Maninge by, Gillbergh, Gillbergs och Grums härader

Jon Pedherrsön, Önsshyttan, Färnebo, Filipstads bergslag

1650

Jon Pedherrsön, (nämndeman), Håken-bo, Visnums härad

Nilss Andersson, Siöstadh, Ölme, Ölme härad

Lars Biörsson, Torssgården, Wäshärad, Våse härad

Gullbrand Töresson, Lenna, Fröker (Frykerud), Kils härad

Bengt Jonsson, Staawik, Ämpterwik, Fryksdals härad

Peder Sonesson, Prästbohl, Rådha, Älvdals härad

Gudmund Oloffsson, Walnäs, Elgiåå, Jösse härad

Jöns Erichsson (avled under riksdagen), Kollerudh, Karlunda, Nordmarks härad

Erich Johansson, Bunäs, Kijla, Näs härad

Swen Oloffsson, Hööklidjan, Swanskog, Gillbergs härad

bondeståndet under 1600-talet

Anders Larsson, Portila, Grumsheradh,
Grums härad Erich Erichsson, Nyhyttan,
Filipstads bergslag

1652

Måns Olofsson, Jonssbohl, Visnums härad

Lars Björsson, Toresgården, Ölme och Väse härader

Nils Böriesson, Åhs, Kils härad

Jon Nilsson, Rodom, Frykxänd, Fryksdals härad

Lars Håkansson, Biörby, Ny, Älvdals härad

Nilss Halfwarsson, Hälle, Kiöla, Jösse härad

Jonas (Torsten - Allmogens besvär -)

Nilsson, Åhrgänge, Sillbodahl, Nordmarks härad

Nils Erichsson, Jettebool, Tweta, Näs härad

Nils Trulsson, Backa, Långrudh, Gillbergs härad

Oloff Elofsson, Torp, Grefwe, Grums härad

1654

Jon Pedhersson, Hakonbohl, Visnums härad

Oloff Månsson, Kolerudh, Ölme och Väse härad

Bengt Oloffsson, Rådåm, Kils härad

Nils Bengtsson, Swensrudh, Fryksdals härad

Bonde Jonsson, Lijknäs (Dalby), Älvdals härad

Claes Nilsson, Furetan (Brunskog), Jösse härad

Anders Assmunsson, Signeby, Sillerudh, Nordmarks härad

Pedher Jönsson, Rudh, Näs och Grums härader

Torsten Arnesson, Hwisle (Glava), Gillbergs härad

Johan Mattsson, Santorp, Karlskoga socken

1655

Nils Pedhersson, Grunbacka, Ruskoga, Visnums härad

Oloff Månsson, Kulerå (Kolerud), Warnum, Ölme och Väse härader

Torsten Nilsson, Wässby, Öfwer Ulleru, Kils härad

Nils Bengtsson, Swensrudh, Empterwijk, Fryksdals härad

Lars Olofsson, Byyn, Ekeherad, Älvdals härad

Claes Nilsson, Furetan, Brunskog, Jösse härad

Thöres Erichsson, Korssbyn, Jernskogh

Erich Andersson, Spicke, Torp, Bolseren (Botilsäter), Näs härad

Torsten Arnesson, Huissle, Glafwa, Gillbergs härad

Nils Öriansson, Borghwijk, Grums härad

Jon Pedhersson, Önshyttan, Färnebo och Korpo (Kroppa) socknar

Johan Mattsson, Santorp, Karlskoga

1660 års riksdag i Göteborg

Erich Erichsson, Värmlands bergslag

Nils Olufzson, Visnums härad

Erich Olufzson, Ölme härad

Jon Bengtsson, Kils härad

Bonde Nilsson, Fryksdals härad

Lars Håkansson, Älvdals härad

Oluf Sigulsson, Jösse härad

Gunnar Jönsson, Nordmarks härad

Anders Brynallsson, Gillbergs härad

Nilss Erichsson, Näs härad

Johan Mattsson, Karlskoga bergslag

1660 års riksdag i Stockholm

Anders Bryngielsson, Örmunde by, Långsöra (Långserud), Gillberga, Näs och Grums härader

Olof Thoreson, Skyberg (Älgå), Jösse härad och Karlstad tingslag

Erich Erichsson, Nyhyttan, Värmlands bergslag och Nyeds socken

Biörn Folkesson, Wäghlösa, Rudskoga, Visnums härad

Anders Olofsson, Wång, Fåglewik, Ölme och Väse härader

Bänkt Jonsson, Stafwik (Östra Emtervik), Fryksdals härad

Lars Olofsson, Bya, Älvdals härad

Seger Elofsson, Kils härad

Gunnar Jönsson, Gryttan, Nordmarks härad

Nils Gumesson, Bredhgården (Östra Fågelvik), Karlskoga bergslag

1664

Christopher Suensson, Tållestadh (Stora Kil), Kils härad

Lars Björsson, Rudh (Östra Fågelvik), Ölme och Väse härader

Erich Arfuedsson (nämndeman), Frosterudh, Rudskouga, Visnums härad

Oluff Stensson, Wästergårdh, Empterwijk, Fryksdals härad

Erich Erichsson (nämndeman), Nyhyttan, Färnebo, Filipstads bergslag och Ny (Nyed) socken

Marcus Håkansson, Uppegården, Dahlby, Älvdals härad

Börgie Andersson, Lernäs (Köla), Grums och Jösse härader samt Karlstads tingslag

Anders Bryngelsson, Amundebyen (Långserud), Näs och Gillbergs härader
Gunnar Jönsson, Grythan, Nordmarks härad

Daen Bondesson, Backa, Karlskoga härad

1668

Arfwed Engelbrechtsson, Näs, Älvdals härad

Jöns Torsson, Morast (Eda), Jösse härad

Lars Björsson, Ruudh, Väse och Ölme härader

Peer Erichsson, Helleberg (Sunne), Fryksdals härad

Nilss Månsson, Hältebyn (Karlanda), Nordmarks härad

Halfward Oloffsson, Reefsten, Visnums härad

Nilss Larsson, Knutzruudh (Övre Ullerud), Kils härad

Pär Knutsson, Keestbohl, Gillbergs härad

Nils Äggesson, Norrebrogsvijg (Grums) Grums, Näs och Karlstads tingslag

Peer Jonsson, Öngshyttan, Filipstads bergslag

Dan Bondesson, Backa, Karlskoga härad

1672

Anderss Olofsson (nämndeman), Engebeck, Grafwa, Grums och Karlstads tingslag

Anders Olofsson, Rolsta, Näs härad

Anders Bryngelsson, Amundeby, Långzrudh, Gillbergs härad

Pädher Grellsson, Bäckewarf, Holmedhall, Nordmarks härad

Brynte Bryntesson, Öyerudh, Gunnarskog, Jösse härad

Päder Jonsson, Öingzhyttan (Gåsborn), Filipstads bergslag (Färnebo, Nyeds, Kroppa och Lungsunds socknar)

Anders Björsson, Prästegården, Alster,

Värmländska riksdagsledamöter . . . Fortsättning från sida 5

Ölme och Våse härader (Östersysslet)
Segoll Elofsson (Olofsson), Ufuedh, Ned-
her Ullerudh, Kils härad
Jon Persson, Älvdals härad
Erich Arffwedsson, Visnums härad
Jon Nilsson, Fryksdals härad

1678

Börje Nilsson, Kils härad och Ny (Nyed)
socken
Elof Larsson, W. Ingersbytorp, Sundh
(Sunne), Fryksdals härad i Östersysslet
Arwedh Augustinson, Sällie (Ekshärad),
Älvdals härad
Jöns Nilsson, Skoffwe (Skived), Grafva,
Grums härad och Karlstads tingslag
Päder Hansson Knöpel, Filipstads berg-
slag och härad
Anders Hansson, Lisslerudh, Ölme-
härad, Ölme och Våse härader
Thyres Assmundsson, Fordzbohl, Wiss-
nom, Visnums härad
Anders Oloffsson, Kållerzrodh, Ny, Näs
härad
Ahrne Olofsson, Björknäss (Ny), Jösse
härad
1680 Erich Oluffson, Stackefella, Karl-
skoga socken
Anders Björson (nämndeman), Präste-
gården, Allster, Ölme och Våse härader
Oloff Månsson (nämndeman), Båhlhyt-
tan (Färnebo), Filipstads bergslag
Anders Olofsson, Rollosar, By, Näs hä-
rad
Anders Joenson, N. Bårswijk, Grums
härad och Karlstads tingslag
Biör Folkesson (nämndeman), Wäglösa,
Rudskouga, Visnums härad
Sven Christoffersson, Kils härad Bengt
Tårstenson, Freebohl (Älgå), Jösse hä-
rad
Anders Jacobsson, Gunnars rudh (Skil-
lingmark), Nordmarks härad
Oloff Euffsson (nämndeman), Ransby
(Lysvik), Fryksdals härad
Marcus Håkansson, Uppegården, Älv-
dals härad
Hans Nilsson, Skattzåhs (Stafnäs), Gill-
bergs härad

1682

Biörn Folkesson (nämndeman), Wäg-
lösa (Rudskoga), Visnums härad
Erick Oluffson, Byn, Gunnarsko, Jösse
härad (Värmlands Västersyssle)

Thol Andersson, Skecke (Arvika), Gill-
bergs härad
Nilss Larsson (nämndeman), Boon,
Grafva, Grums härad och Karlstads ting-
slag
Niells Pedersson (nämndeman), Rofsala
gårdh (Ölme), Ölme och Våse härader
Nils Månsson, St. Lianna, Karlanna,
Nordmarks härad
Måns Torstensson, Buutorp (Övre Ulle-
rud), Kils härad
Joel Nilsson, Råum (Fryksände)
Lars Larsson, Noreskoga, Eds härad och
Råda socken
Olof Månsson, Bolhyttan, Fernebo,
Nyeds bergslag samt Färnebo och Kroppa
socknar
Erich Olsson, Stackefalla, Karlskoga
socken
Oluf Olofsson, Skiärsmohl, Näs härad

1686

Håkan Elufson (häradshövding), Kolle-
rudh, Ed, Grums härad och Karlstads
tingslag
Sven Haraldsson, Värnäs, Ny, Älvdals
härad
Anders Jonson (Jönsson), Åhna,
Frykerudh, Kils härad
Bonde Månsson, Tomnerudh, Fryksdals
härad
Jon Pålsson, Helghebohl, Edha, Jösse
härad
Hans Nielsson (Skatåhs, Stafnäs), Gill-
bergs härad
Hallffwardh Andersson, Böön, Skilling-
mark
Oluff Oluffsson, Skiörsmyr, Tweta, Näs
härad
Oluf Larsson, Sörby, Warnum, Ölme och
Våse härader
Thöres Assmundsson, Jordzbohl, Wis-
num, Visnums härad

Utan fullmakt

Erik Segelsson, Anders Andersson,
Bengt Olsson, Olof Jonsson, Sven
Swensson, Erik Olofsson, Anders Jons-
son

1689

Bonde Nilsson, Aplungh (Emtervik),
Fryksdals härad
Olof Månsson, Nohlsjötorp, Nedre Ulle-
rud, Kils härad
Nils Jönsson, Afwesta, Fouglewik, Våse

och Ölme härader

Pär Jonsson, Färsohl, Visnum, Visnums
härad
Lars Bengtsson (nämndeman), Norre
Högsäter, Gillberg, Gillbergs härad
Bengt Månsson (nämndeman), Ottebohl
(Ny), Jösse härad
Oluf Kiättellsson, Gättersbyn, Tyzsmark,
Nordmarks härad
Halfwardh Swensson, Biöredh, Eskil-
säter, Grums, Näs och Karlstads hära-
der
Erich Joenson (bergsmän), Bårens Hyt-
tan, Fernebo, Nyeds bergslag
Nils Arfvedsson, Aggerud (Karlskoga),
Karlskoga härad

1693

Carl Andersson, Karlstads tingslag och
Näs härad
Oloff Larsson, Sörby (Warnum), Ölme
härad
Anders Jacobson, Gunnarsrudh (Skil-
lingmark), Jösse och Nordmarks hära-
der
Lars Larsson, Millanskouga, Ekzhäradh,
Älvdals och Kils härader
Utan fullmakt (Närke, Värmland och
Dalsland)
Carl Carlsson junior, Jöns Ersson, Per
Bertilsson, Israel Olsson, Sven Jonsson,
Anders Eskilsson, Per Bondesson, Jon
Persson, Joel Larsson, Jon Matzson,
Abraham Olofsson, Bryngel Ingesson

1697

John Larsson (bergsmän), Bohrnshyttan
(Färnebo), Färnebo, Kroppa och Lung-
sunds socknar
Elof Wassiliijsson, Gunnarsby, Kijhl,
Kils härad
Lars Olofsson, Anundzgårdh, Wissnum,
Visnums härad
Nills Nilsson, Hacka, Wäshärad, Ölme
och Våse härader
Sven Jönsson, Ulfzbyn, Sund, Fryksdals
härad
Johan Swensson (nämndeman), Möhl-
neslätten (Bro), Näs Grums och Karl-
stads härader
Lars Larsson, Millanskoga, Ekszhäradh,
Älvdals härad
Pehr Nilsson, Borss (Nyed), Nyeds hä-

Fortsättning sida 7

Levnadsöden från Askersby, Sunne

Rockmakaren i Askersby

Jan Nilsson var född 1791 och ägde en av de 11 bondgårdarna i Askersby. Som sidoinkomst till jordbruket tillverkade han bland annat spinnrockar. I husförhörlängder fick han därför titeln Rockmakare.

Han avled år 1849 och i bouppteckningen, som upptar förutom fastigheten, kreatur, lösöre och gångkläder finns en förteckning över Snickeri- och Swarfredskap: 1 handsåg, 1 foghöfvel, 6 mindre höfler, 1 swarfstol med tvenne järn och 5 borrh, 1 borrhwind, tvenne huggjärn, 1 ritmått, tvenne filar, 1 rasp, 1 bandknif, 1 swarfstol i stallet.

Sistnämnda svarvstol användes vid tillverkning av spinnrockshjulen. Jan Nilsson hade ett särskilt hus på gården, där han snickrade och svarvade olika bo-hag. Förutom hopsättning av spinnrockshjulens sektioner skulle dessa formas i en svarv av större mått än den trampdrivna, som han hade i snickeriverkstaden.

Ett trähjul på upp till 2 meters diameter var försett med en vev som drogs av en medhjälpare och som var drivkraften till svarven. Från hjulen löpte en lina till själva svarvstolen. På grund av storleken hade Jan placerat den i stallet.

Som ett minne av Rockmakaren finns det stora trähjulet fortfarande kvar.

Mai Hedin

Värmländska riksdagsledamöter ... Fortsättning från sida 6

rad Jon Påfwelsson, Hälgebohl (Eda), Jösse härad
Efuen Amunsson, Åhrstad, Carlanda, Nordmarks härad Tohl Ohlson, Byen, Stafwenäs, Gillbergs härad
Anders Eskillsson, Stråbergzmyran, Carlskoga, Karlskoga härad.

Sammanställt av Mats Sjökvist, Sundbyberg

Källa

Ludvig Mårtensson: Förteckning över bondeståndets ledamöter vid riksdagarna 1600-1697.

Den präktige snickaren

Selma Lagerlöf skriver i Ett Barns Memoarer och Mårbacka att i hennes barndomshem fanns en liten vagn, barnsängar, små stolar och broderbåge, som tillverkats av en snickare i Askersby. Då Mårbackaborna på den tiden skulle till Sunne gick deras väg genom Askersby. Detta var kanske anledningen till att hennes far gjorde snickeribeställningar där.

Snickaren hette Sven Persson och var född i Askersby 1814. Hans föräldrar hette Per Svensson och Ingeborg Olofsdotter. I sin barndom drabbades Sven av smittkoppor och var enligt husförhörlängderna 'Klen till växten'. Han var äldst av fem barn, varav tre dog i ålderna ett, två och sex år, troligen av smittkoppor. 1822 fick Sven en syster Katarina. Hon vaccinerades mot smittkoppor och slapp sjukdomen. Hon övertog så småningom föräldrahemmet och Sven gifte sig med Britta Nilsdotter född 1820. Hon var dotter till grannarna Nils Persson och Kerstin Larsdotter. De nygifta bodde först i Svens hem men flyttade efter Nils Perssons död 1852 till Brittass föräldrahem.

För att försörja familjen, som växte till åtta medlemmar, bedrev Sven snickeriverksamhet och tillsammans med svåger även sina svärföräldrars jordbruk. Sven Persson var en snickare som åtnjöt förtroende bland sina kunder och sina grannar. Någon gång reste han till Stockholm för sina affärer och efter beställning köpte han där bland annat tapeter, som fortfarande efter cirka 150 år pryder väggarna i en av Askersbygårdarna. De påstås vara tryckta med anilinfärg. Det ansågs också att färgen innehöll arsenik. Barnen fick därför stränga förmåningar att för giftets skull inte röra tapeterna.

Sven Persson dog 1875. Bouppteckningen visar att Sven förutom dåtidens vanliga kvarlåtenskap hade en stor och förmålig uppsättning av olika snickeriverktyg. För att sköta ekonomin i sin snickeriverksamhet hade han dessutom Dagbok, Intresseräkningar, Sedelbok och Portmonnäer.

Änkan och barnen kallade sig Söder-

Soldatregistret

Soldatregistret Värmland växer tack vare flitigt arbete av 3 ALU arbetare. Idag 1 augusti finns 14000 soldater och officerare från Nerke-Wermlands, Värmlands fältjägares och Värmlands regemente i databasen.

Nu börjar det att löna sig att ställa frågor till datorn. Alla som sänder skriftlig fråga eller fax får svar, positivt eller negativt. I det fall att svaret är negativt, går ej att hitta, placeras brevet i akt för senare sökning. Databasen tillföres ständigt nya uppgifter.

En av många som fått positivt svar är släktforskaren Sigge Magnusson i Svanskog. Han skriver:

- Det här är ju roligt. Tack vare soldatregistret kommer det in uppgifter i Svanskogsregistret som vi aldrig skulle få annars. Borttappade ynglingar dyker upp helt utan vidare. Önskar det fanns ett pigregister också.

Men vi saknar kontakter med hembygdsrörelsen som skulle kunna få och ge släktforskning värdefulla data. Torp- och gårdsinventeringarna innehåller många persondata som vi tillför soldatregistret, när vi hittar utgivna böcker. Samtidigt kan osäkra eller felaktiga uppgifter korrigeras. De inventeringar som är påbörjade bör ta kontakt med soldatregistret innan tryckning sker.

Öka gärna antalet förfrågningar, adressen finns på sida 2 i varje nummer av VärmlandsAnor.

Harald Persson

Soldatutbildning m/1997

**Spar pengar, använd lösplugg så blir det inga hål i tavlorna!
Ur Götaträngaren juni 1997**

lund och bodde kvar, men efter en tid försålde gården. Änkan Britta flyttade senare tillsammans med de yngre barnen från Askersby till Stockholm. Hon var då 64 år och till familjens försörjning arbetade hon där i en syateljé.

Mai Hedin

Uppror i Bergslagen

Philipstads Bergslags Härads Rätts dom öfver Bergsmannen Nils Olsson vid Långbanshyttan samt smeden Jan Danielsson vid Hellefors Bruk, vilka varit angivne för hafde förgrifliga utlåtelse om regeringen och regeringssättet, afsagd på Tingsstaden Philipstad den 11 Juni 1760.

Sedan aflidne upprorsstiftaren Jöns Landbergs tillställte upprorsanläggning bland allmogen först blivit upptäckt i Dalarne och därpå anstalt förfogad om Landbergs fasttagande och förvar, varvid han fick tillfälle att på flykten undan komma från dem som voro utsände att honom gripa, så har på Kongl Majts nådigste befallning konungens befallningsman i detta län, anmodat under-tecknad häradshöfdinge, at vid anställande urtima ting, icke allenast undersöka om orsakerna till Landbergs flykt, utan ock om någon härå orten varest Landberg haft dess hemvist, i en eller annan måtto, uti hans upproriske för-havande deltagit.

I anledning härav har urtima ting vid Nordmarkshyttan den 19 juli 1758 blivit hållit varvid åtskillige personer av den tillförordnade Actor landsfiskalen välborne Robert Lowén varit anklagade och ibland dem bergsmannen Nils Olsson vid Långbanshyttan samt smeden Jan Danielsson för hafde förgrifliga utlåtelse om det vedertagna regeringssättet.

Emot den förra har Actor angivit att han i ett gästabad hos bergsmannen Jan Olsson vid Långbanshyttan den 4 juni 1758, vid ett tillfälle då det allmänt vid gästabudsbordet omtaltes Jöns Landbergs groveliga upprorstillställning bland allmogen, sig utlåtitt:

- Gud välsigne Jöns Landberg, han var en braf karl, han mente oss väl, för vilka dess utlåtelse han genast af närvarande prästmannen magistern höglärde herr Nils Ascher och bruksidkaren Sven Landmark blev varnad och honom förhållit att ej således yttra om så farliga saker.

Emot Jan Danielsson har Actor anmält att han vartiden 1758 innan Landbergs upprorsstämpling blev kunnig, gått omkring vid Långbanshyttan och i fle-ras närvaro sagt att dalkarlarna skulle komma att göra uppror och att envar i denna bergslag skulle följa med varvid

han även sig yttrat att konungen här i riket går som en uppappare åt fyra stycken herrar som äro rådande, och att Jan Danielsson hört allt sådant i Hellefors kyrka uppläsas och av predikstolen kundgöras.

Nils Olsson som vid urtima tinget på kallelse sig inställte har på detta Actors angivande svarat att han ej kunde minnas om han sig således utlåtitt som Actor angivit, Nils Olsson har varit så drucken att han ej vet vad han sagt.

Jan Danielsson kom ej tillstädes vid berörde ting, men vid den i föreskrivna mål fullföljde ransakning d 30 aug 1758 har Jan Danielsson som är lösdrivare genom Konungens Brev havandes försorg under fängslig bevakning till Häradsrätten blivit insänd, att då sedan han en stund alldeles nekat till det som emot honom vordet angivit, omsider berättat att han varit drucken och att det väl vore troligt det han så sagt, som emot honom varit angivit, emedan han till en del hört sådant berättas av en smed vid Karlsdal benämnd Anders Jacobsson och till en del av några dalkarlar dem han föregivit sig ej hava känt, hafvandes han till annan beaknelse ej kunnat förmås, som han icke heller kunnat tillvinnas att i en eller annan måtto uti upprorstillställningen hava genom någon dess åtgärd bidragit.

Ibland desse vittnen har bruksidkaren Sven Landmark, ojävad, på ed sin gjort sådant vittnesmål ord ifrån ord att han varit på bröllopet hos Jan Olsson i Långbanshyttan d 4 juni och under måltiden berättat gästerna om Landbergs vederstyggliga brott och det så omständligt att vittnet först omtalt Landbergs resor åt Stockholm att skaffa Banco Lån, att Landberg därefter företagit sig resor åt Dalarne, samt därstädes varit upphovsman till ett sammangaddat, men genom Guds Nåd i tid yppat uppror, och att vittnet som då kom härifrån Nordmarkshyttan, fått veta att Jöns Landberg rymt och med allt allvar varit efterslagen, un-

der vilket allt Nils Olsson som var nog drucken föll vittnet i talet utbristande i denna utlåtelse:

- Jöns Landberg var en braf man, Gud välsigne honom där han är, han mente oss väl.

Vittnet frågades om det har sig bekant några av Jöns Landbergs upprorstillställningar eller om han haft några utlåtelse rörande regeringssättet? Svarades att han det ej hört, men någon tid före än Landbergs brott blev bekant har mästervennen Jan Danielsson vid Hellefors, två mil ifrån Långbanshyttan, varit i vittnets hus en söndagsafton och ute i köket bland tjänstefolket talat om konungen och regeringen åtskilligt, som vittnet utanför stått och åhört och som vittnet hörde dessa utsagor vara nog anstötliga, fastän vittnet ej så noga kunde fatta dem eller därav samla ett redigt sammanhang, så gick vittnet in i köket och frågade Jan Danielsson vad han sade, varvid denne utan minsta motsägelse berättade att han hört sägas det Konungen här i riket går som en uppappare eller betjänt åt fyra herrar som äro rådande, att Konungen vore rest åt Preussen och Dalkarlarna skulle innan kort komma att göra uppror samt sända budkavlar omkring Bergslagen till de förnämsta af bergsmännen och om någon vägrade sig att följa med så skulle den hängas på stufvedörren.

Vittnet har frågat honom varifrån han fått veta sådant och har Jan Danielsson då först sagt att det blivit 8 dagar förut pålyst vid Hellefors kyrka, men då vittnet förhållit honom att det vore osant, och att en slik pålysning icke kunnat ske, varvid vittnet hotat honom att eftersända fjärdingsmannen om han ej ville upptäcka sanningen vem som tillbragt honom sådant tal, har Jan Danielsson svarat att han så hört sägas av tvenne dalkarlar, dem han sagt sig icke känna eller veta namnet på.

På ytterligare tillfrågan berättar Landmark att Nils Olsson dagen efter bröllopet skjutsat studenten Magnus Landberg, som skulle föras till Falun af länsmannen Forsberg och fjärdingsmannen Olof Persson vid Gåsborn och

och rättegången 1760

vid hemkomsten har Nils Olsson sagt till vittnet:

- Ni skall få se att Magnus Landberg kommer undan, han skjöter nog begge dem han har med sig, så länge jag följde honom fick han sämsta hästen men i Gåsborn fick han den bästa.

Vittnet kan ej draga sig till minnes om Nils Olsson omtalt det han sökt skaffa honom bästa hästen eller om sådant annars av en händelse skett. Vittnet har icke velat höra Nils Olssons prat utan bett honom tiga.

Nils Olsson döms till böter 50 Dr silvermynt samt 10 Dr för sabbatsbrott. Jan Danielsson döms till 12 par spö, tre slag av paret. Protokollet från det återopade urtima tinget vid Nordmarkshyttan i juli 1758 "som varit anställt över för uppror angivne Bergsmannen Jöns Landbergs flykt, och rörande dess vederstyggliga stämplingar" saknas med noteringen "Den föregående Ransakningen är uttagen enligt Kongl Majt:s nådigste befallning".

Under de närmaste åren figurerar i Färnebo häradsrätts domböcker flera för delaktighet anklagade, bland annat bergsmannen Olof Mattsson vid Långbanshyttan, bonden Olof Nilsson från Backaby i Övre Malungs socken, bergsmannen Johan Henrik Kinhult samt Jöns Landbergs son studenten Magnus som 1761 uppges sitta i fängelse på Jönköpings slott.

Jöns Landberg dog 1758 eller 1759, order om bouppteckning gavs i maj 1759. Han finns icke i någon dödbok i Värmland enligt släktnamnsregistret, kan ha dött i Norge. Vem var han denne värm-ländske bergsman som sveptes med i efterdyningarna av Stora daldansen 1743?

Jöns Landberg föddes 9 februari 1710 vid Nordmarks gruvor i dåvarande Färnebo socken som son til gruv- och konstsmeden Måns Landberg som dog 24 juni

1750, 78 år gammal. Modern var Barbro Jönsdotter enligt födelseboken. För den äldre brodern Petter född 1702 och komminister i den nybildade Nordmarks församling 1731 till sin död 1789, uppges ingen moder, däremot kallas hon i Herdaminnet Barbro Larsdotter.

Jöns Magnusson Landberg, bergsman vid Nordmarkshyttan och nämndeman gifte sig 14 dec 1731 i Nordmark (60 lod silver) med Annika Mattsdotter, född 14 dec 1714 i Nordmarkshyttan, dotter till Matts Svensson och hans hustru Annika Olofsdotter.

Tolv barn föddes i äktenskapet: Magnus f 1733 30/3, student 1752, d 1778 6/6 i Nordmarkshyttan.

Mattes f 1735 11/3, d 1736.

Annika f 1737 27/2, d 1800 11/2 "lung-sot", g 1763 m Christopher Christopher-son Geijer f 1732/1733, d 1790 på Bjurtan i Segerstad sn "lungsot", lantbrukare, kallades Christopher "hin starke" (Anrep).

Barbara f 1739 24/12, g 1763 m Anders Gudmundsson.

Lisa f 1739 24/12, d 1742.

Greta f 1741 9/5, d 1778 22/3, fadder 1757 Arvid Hasselblad och hans käre-
sta Greta Landberg.

Maria f 1743 30/11.

Lorents f 1745 15/9, d 1746.

Lisa f 1747 25/2, d 1817 3/5, g 1771 3/4 m Henrik Geijer f 1737 16/8, d 1801 13/11 på Överud i Borgviks sn, titulerades brukspatron, hade ej något stadigvarande yrke. Kusine till "hin starke".

Gustaf f 1751 29/1. Caisa f 1752 17/12. Adolf f 1757 24/9, d 1763 18/9.

Mera om mågarna Geijer i Lennart Geijer: Släkten Geijer, sid 51 och 54. Gästabudet vid Långbanshyttan den 4 juni 1758 var i anledning av bröllopet mellan bergsmannen Jan Olssons dotter Ingrid och bergsmannen Jan Persson vid Långbansände.

Sven Myhl, Göteborg

Vi vill ha fler manus

Ett stort tack till Ni alla som sänder in manus till redaktionen. Det är framför allt Ni som bidrar till vår medlems-tidnings höga kvalitet.

Som alla kan se har vi ett antal trogna skribenter, men nog finns det väl fler bland våra nära 900 medlemmar? Var inte rädd att skicka in bidrag till tidningen.

Både små notiser och längre uppsatser är välkomna. Vi kan visserligen inte lova att bidraget kommer in med en gång men vi tappar inte bort det.

I nästa nummer skall vi försöka skriva om vad som hände för 200 år sedan.

Vi efterlyser därför notiser och artiklar om vad som hände i Värmland år 1797. Säkert finns det saker att hämta ur domböcker, hembygdsböcker med mera.

Valberedningen behöver hjälp

Till årsmötet i våras hade inte en enda av alla våra 820 medlemmar hört av sig till valberedningen med förslag. Långsiktigt är detta inte alls bra! Visserligen är det ännu lång tid till föreningens nästa årsmöte, men ändå . . .

Tveka inte att slå en signal till någon i valberedningen om Du har förslag på lämpliga personer till styrelsen eller andra funktioner.

Ingrid Johansson 0570-61070, Stig Jonasson 0550-17109, Kenneth Larsson 0570-15546.

Nationalitetskoder

I PostnummerGuide för Sverige 1997 meddelar Posten att Internationella Standardiseringskommissionen ISO har ändrat en del beteckningar. Dessa skall kombineras med respektive lands postnum-

mer. Brev till Frankrike adresseras FR-15000 Aurillac FRANKRIKE; Amerika USA med delstatens kod; Tyskland DE-73087 Bad Boll TYSKLAND; Finland FI-xxxxx Helsingfors FINLAND etc. Åland har fått egen beteckning ÅL som

dock ännu inte är officiellt antagen som ISO kod.

Fråga efter PostnummerGuide för Sverige 1997 på Ditt postkontor. Medlem utanför Sverige kan beställa den från VärmlandsAnor.

Jordkulan i Häljebol

Jordkulan med golvyta 10 kvm i Hällemysen, Häljebol, var intill 1886 hemvist för dagsverkare under herrgården. En familj kunde bestå av 8 personer. Fotograf Lars-Gunnar Sander Se även bild på sida 1

11 maj hölls en träff i Häljebols bygdegård. Före samlingen företogs under ciseronskap av Peter Olausson och Gunnar Jonsson besök i en restaurerad jordkula i Hällemysen. Denna utgör ett gripande vittnesbörd om hur människor bodde för inte så länge sedan.

En jordkula består av en grop i marken, överbyggd med väggar och tak av trävirke. Familjerna i jordkulorna hade att utföra dagsverke vid det hemman de tillhörde. I övrigt fick de försörja sig på det de kunde odla invid jordkulan.

Golvytan vid Hällemysen är cirka 10 kvm. Där bodde enligt uppgifter i kyrkobokföringen en familj på 8 personer under 1800-talet. Sista boende där var änkan Maja Lisa Olsdotter som efter mannens död vid bygget av Gefle Dala järnväg 1857 bodde där fram till 1886.

År 1983 beslöt sig några hembygds-vänner att återuppbygga jordkulan, delvis med material som fanns kvar på platsen och delvis med skänkt trävirke.

Nu ligger jordkulan i tät skog. För 100 år sedan fanns uppodlade tegar i utmarken. Det regnade när besöket vid jordkulande gjordes. Men ändå var detta obehag ett ringa prov på vedermödor som jordkulans innevanare hade att utstå. Det är svårt att föreställa sig hur det var. Vid besöket **nu** hade Peter Olausson gjort upp eld i eldstaden. Inne i jordkulan var det varmt och gott. Hade man möjlighet **då** att känna hemkänsla i det lilla revir jordkulan skänkt, när man kom hem uttrötad av dagsverke vid herrgården?

I bygdegården berättade Peter Olausson och Gunnar Jonsson om verksamheten i och kring tingshuset. Gunnar demonstrerade sökningar i databasen över Gillbergs härads domböcker och Peter berättade om domstolsmål. Ett rikt bildmaterial från Gillberga visades.

Bernhard Granholm

Källor

Ivan Johansson torpinventering
Nytt från Värmlands Släktforskar-förening 1990:3

Besök från Oslo

Den 14 juni fick Värmlands Släktforskar-förening och arkiven i Gamla Badhuset besök från Norsk Slektshistorisk Forening. Det var tjugo vetgiriga släktforskare som kom i buss från Oslo. Tyvärr anmälades besöket för sent för att komma in i vårt vårprogram. Därför var det bara Harald Persson och undertecknad från vår förening som kunde ställa upp och ta emot gästerna. Det var synd för vi hade ett givande utbyte under nära fyra timmar. Bode Janzon presenterade Värmlandsarkiv och Åsa Vålvik berättade om Folkrorelsearkivet samt visade NAD-skivan. Från Emigrantregistret hade ingen möjlighet att delta varför undertecknad fick försöka visa databasen Emigranten efter bästa förmåga. Som tack för besöket fick vår förening mot-taga några skrifter av utomordentligt stort intresse för vilka vi är mycket tack-samma:

Norsk Slektshistorisk Tidskrift Bind XXXV-Hefte III. Detta häfte ägnas helt Christianias befolkning på 1680-talet. På 170 tätskrivna sidor redovisar Tore H Vigerust en personförteckning över stadens innevanare. Ett jättearbete som baserats på genomgång av mantalslängder, skattelängder och andra räkenskaper. I ett särskilt register för olika yrkesutövare med mera finns även inflyttade från olika länder och landsändar. Från Bohuslän kom 18, Jämtland 1, Halland 2, Skåne 5 och från övriga Sverige 13. Som exempel på förteckningens omfattning kan vi ta Erik Olsson svenske. Om honom står det: "tömmermann, bor i sitt eget hus i Pipervika i mt 1683 med kone og tre barn, den eldste 10 år; ble trolig borger kort etter i 1683, betaler krigshjelp og båtsmannsskatt 1683, byskatten 1682-84 i Pipervika".

Innehållsförteckning till Norsk Slektshistorisk Tidskrift bind I-XXXIV. Något av en guldgruva för den som har anor i Norge. Här finns mängder med inPptressanta genealogiska artiklar registrerade.

Hvem forsker hva i norsk genealogi 1996. Släktforskarförteckning som tyvärr inte innehåller ort- och släktnamns-register. "Förstehjelp for slekts-forskere" av Terje Gudbrandson. *L-G Sander*

Emigrantregistret breddas

Emigrantregistrets styrelse har låtit en arbetsgrupp utreda institutionens framtida verksamhet och inriktning. Ett förslag har tagits fram och detta har varit ute på remiss bland annat till Värmlands Släktforskarförening.

I Bryggan 1997:2 återger Erik Gustavson kortfattat utredningens förslag varav vi saxat följande:

Till en början fastslår arbetsgruppen att Emigrantregistret även framgent bör verka som en fristående institution.

Vidare vill arbetsgruppen poängtera att Emigrantregistret har en bred verksamhet, som förutom emigration till USA redan nu omfattas av emigration till andra länder och ett material om inhemsk migration i form av arbetsvandringar.

Gruppen föreslår nu att förutom USA-emigrationen den övriga verksamheten utvecklas ytterligare med material till migration i allmänhet. Här åsyftas in- och utflyttning till de nordiska länderna i äldre tider och modern tid, flyttningsrörelser inom landet såsom urbaniseringen under efterkrigstiden med mera.

Målet är att samla så mycket material att Emigrantregistret kan utvecklas till ett migrationsregister i vid omfattning och utgöra ett centrum för att tillhandahålla material för forskning på alla nivåer.

För att kunna bistå forskarvärlden på ett bra sätt, behövs tillgång till forskar-kompetens på högskolenivå. Av största vikt vore att en forskare knyts till Emigrantregistret. Slutligen föreslår arbetsgruppen att en permanent utställning byggs upp.

Från vår förening har vi understrukt att en stor del av de tusentals efterlysningar eller "anor sökes" i alla släktforskartidskrifter egentligen har sin grund i det faktum att register över den inre migrationen saknas.

Här öppnar sig en gigantisk uppgift, vars fullföljande skulle vara släktforskningen till fromma. Men som vanligt är väl problemet pengar!

Norsk Skogsbruksmuseum

Älgfamiljen på gräsmattan utanför Skogsbruksmuseet är ett tacksamt bildobjekt. Liksom de andra djuren inomhus är det deras rörelser i sin miljö som är fängslande.
Fotograf Harald Persson

Vid stranden av Glomma i Elverum ligger ett av Norges nationalmuséer, Norsk Skogsbruksmuseum. I en nästan fullsatt buss reste medlemmar från Värmlands fornminnes- och museiförening dit lörd 24 maj. VärmlandsAnor var med.

Tankar kring byggande av ett Norsk Skogsbruksmuseum resulterade i start av kapitalplanering 1954 och man var snart överens om att det skulle ligga just i Elverum som var i mitten av den långa floden Glomma. Sedan dröjde det till 1971 innan anläggningen kunde invigas.

Anläggningen är imponerande. Den ger kunskap och upplevelser om skogen men även om dess flora och fauna och inte minst om människans roll i skogen. Som guiden Ingvar Haugen uttryckte:

- Muséet visar utmarka, det är all mark utanför gårdsgårdarna, och människans bruk av utmarka.

Huvudtemat är naturligtvis skogsbruk, flottning och trähantering. En korridor visar norska jaktvapen genom tiderna och knivtillverkare från olika distrikt, Telemark, Aust-Agder, Toten och

Hedmark, disponerar en lång rad mont-rar. Fisket visar båtar, redskap och levande fiskar i ett akvarierum med tonvikt på inlandsfisken. Det ekologiska samspelet i naturen beskrivs med exempel som låter fantasin spela.

En tvåmeters slagbjörn är en vanlig samlingspunkt och mängder av de flesta av skogens djur finns med i naturliga situationer. Man tycker sig höra göpan, lodjurets fräsande eller hundens ståndskall på älgturen och detta på ett avstånd på cirka en meter utan glas omkring.

Drygt 100 tusen besökare och undervisning för 20 tusen skolelever och studenter per år ger en uppfattning om verksamhetens omfång. Dessutom förekommer en mängd temadagar, aktivitetsdagar och inbyggda utställningar.

VärmlandsAnor kunde konstatera att det inte räcker med en dag för att man skall kunna smälta intrycken. Enbart utomhusstationerna i skogen till hängbron över Glomma ska man ta sig tid till, njuta av naturen.

Så en weekend, lördag-söndag, till Elverum, varför inte?

Harald Persson

Händelser i Alster under

Pastor Daniel Bergenhem nedtecknade i Alsters kyrkbok (C:3, sid 343-351) några händelser som ägde rum i socknen under åren 1728-1743. Bertil Sollerbrant i Åkersberga har gjort en avskrift av dessa sidor som han tillställt redaktionen och som vi nu kan publicera

Angående Hustru Brita Nilsdotter i Löfnäs och hwad sig efter des barnsbörd tilldragit. Åhr 1728 den 6 aug föll hustru Brita Nilsdotter i Löfnäs som dagen förut födt ett välskapad barn till werlden uti en swår Sialaångest, ängslig öfwer alla Budordens öfverträdelse. Hwarpå hon ej torde nämna Jesu namn, i fara att missbruka thet vidare, torde icke äta eller dricka, i fara at annars missbruka Guds gåfwor etc.

Åtta dagar ther efter fick jag bud från Herren och den 11 aug wardt genom Guds besynnerliga Nåd och tåras häftiga flytande utan mitt tilgiörande lättad och tröstad och jag reste med glädie hädan

Den 12 aug kl 10 före middagen satte ångesten henne häftigare an, men fick ingen tår fram ehuru hon bad sin Gud therom. Hwarpå jag tillbaka med Feltscheraren Kock kom den 19 aug till henne, och efter ådrans öppnande på höger armen och fötterna samt blodets warma intagande i ätticka, underwistes hon hela tiden thereafter om Guds Nåd i Christo, om trons kamp och seger etc.

Den 27 aug togs hon i Kyrcka efter sin Barnsbörd i sitt eget hus, och efter ett wid sådant tilfälle tienliget skriftermål, anammade hon Herren Guds nattward underwistes sedan hela tiden thereafter om förböner som icke straxt alltid följer förlåtelsen. Hwad hon efter menskligt tycke fick nåd bedja mer än tillförende.

De 2 sept efter förrättad Gudstjänst wid kyrckan reste jag åter til henne med föreställande, at icke wid så ängsligt tilstånd idelig skulle bruka Herren Guds Nattward; Men föregaf 1. icke så länge sedan, 2. sin ovärdighet, 3. trons bortowarande. Dock efter trogen underwising kom henne den 3 sept så närra ther till, at kalken framsattes, men i thet samma ropade: nej, bida, till morgon, sade hon. Då äfwen så skedde; continuerades uti ett ömkeligt jämrande och sina synders twijande; förbannande then tid

hon intet bättre wiste, önskande sina åhr tillbaka at bättra sig, hiertelig längtan efter en droppe tröst, nu åter, at hon blefwa som en missgierningsman aflifwad, på thet hennes hiertans ångest måtte få en ända, bad alla närvarande, at hon måtte få blifwa när oss then dagen och natten; klagandes öfwer hiertat, at det war upfylt med the Onda Andar och alt ondt, stort, hårt som en sten, och likasom tilspänt med en jernring etc.

Den 7 sept begyntes jämran häftigare emot qwällen, förorsakad af en förskräckelse, then henne i sängena öfverkom, av en häftig wäderisting som kastade ned några humblestänger the dher woro resta utan för then wäggen, dher hon hade sin säng, jämväl av en stohl in i stäfwan, som av ovarsamhet blef städt öfver ända och gjorde stort buller, hwar av hon så häpen blef, at hon wardt blek som ett lik och alla hennes lemmar darrade hela natten som asplöf.

Om morgonen wid solens uppgång begynte hon som en hund at skialla, hwar öfver hela huset fasade, hwilket efter små uppeholl continuerade til middagen. Hwar vid kroppen från hufwedet till fötterna drog ihop sig, huden på armarna och ansigtet noppigar såsom bränd näfver och tyckte sig känna luckten av beck och swafwel, wardt stundom uppryckt emot taket i sängen, så at man måste kasta sig öfver henne, en öfver knäna, then andra öfver magen, then dredje öfver bröstet, och hölts således av 3 utan möda wid sängen.

Här av blefwo församlingarna uppå bewekelig föreställning bewekta at wara huset till hielp, och stodo 3 karlar hwart dygn på egen post at henne betiena, hwilket warade hela året, och löste altid then ena, then andra af wid dygnets slut, tills warfwet gått hela socknen omkring.

Fågelwicks och Wässe härads församlingarna såsom längre boende ther ifrån, gjorde ett penningskatt til the personer som stodo theas dygn för them. Den 10

sept begynte hon til the närwarandes större fasa jämväl att böla såsom en ox; men hade icke wissa tider, utan stundom före middagen, stundom efter, låg likasom hemsk imillan; Och då hon påmintes, las hon så wackert, prisade them sälla som hafwa frid och ro, bad så innerligt at hon intet måtte komma i pinorummet, bad the närwarande, at the wille bedja wäl för henne etc. Under alt thetta låg hon dock tyst och stilla om nätterna. En besynnerlig nåd wid thenna anfäktning war thet, att henne i hogan kom thessa orden:

- Helfwetets portar; sade hon til mig, står thet icke så; skola icke wara henne öfwermäktiga. Hwilka ord iag sedan alt jämt betjante mig av till hennes tröst.

Hon trodde wäl at J CH har lidit för alla, men intet för sig, hon sade sig wara förkastad som then rika mannen, frågade hwad råder det, skulle de taga med henne, bad the närstående taga wara på henne, och sade, at hon mädde då wärs när wi gjorde bön och sågo salmer, och at man wille bedja henne utu werlden. Ändtlingen fick man medicamenter från Giötheborg, medelst Bruckspatron Olof Kolthoffs bekostning, som gjorde, at hon wände igen at skälla och böla.

Den 19 sept kom henne före, at hon war densamma, som fick Adam äppet i paradiset whilken Christus skulle söndertrampat hufwudet så at hon war mörcksens förste, som ingen del hafwer i Christo, at hon mördat Chr och at hon fått åtskilliga namn i Christi pinos historia, nu Judas, nu Herodes etc och ropade:

- Gud bättra mig som förrådt manligt blod, åter, at hon dräpit alla swenbarn etc ja, alt whad förskräckeligit i Skriften finns låg henne före.

- Sådant alt, sade hon, hade iag icke vetat före, ock kan ej vetat huru jag kommit ther til, som är ej mer än 40 år.

Här uppå företog henne också nattaron, fortsättande både dag och natt med ömkeligt jämrande. Hela okt och nov månad igenom. Under denna tiden besöktes hon ock flitigt af Probsten Fryksell, pastor Loci och Capellanen Magnus Fryksell ? med trogna böner och förböner i alla 3 kyrckorna.

åren 1728 - 1743

Den 5 december sade hon til mig:

- Jag wet min Förlossare lefwer. Och war icke så rädd för folket, som skiftetals gingo tyt och tädan

Klagade at oron war starkast om nätterna. Efter egen hiertelig längtan anammade hon Herrens Heliga Nattward dagen ther efter; men straxt ther på fölgde oron, som warade til slutet på thet året och thet följande.

1729 den 24 juni, nekade hon Gud wara til och at alt så ligasom står i Biblia, sade 2 nya solar komma på himmelen och werldens ände wara förhanden, frågade hwar Guds Barn skola wara på domedagen, när alt står i brand och låga. Hwilcka anfäktningar wissa tider sig infunno.

Höltt så mycket af läsande och siungande af them som stundtals woro när henne, sång stundom siälf med them, men straxt ledt och ledsna ther wid, och for utan uppehåll fort i sin ömkeliga weklagen, bad mig och alla i huset, at the wille med en knif öppna magen och bröstet, och taga Hin onde ther ut.

Den 15 juli anammade hon åter H H Nattward med innerlig längtan och mycken tröst, och liknades til bättre med henne; men the swårmodiga tankarna hade jämt öfwerhanden icke allenast detta året, utan och 1730, 31, 32. 1733 den 1 nov Gudi ewinnerlig ära, så wäl för sig kommen, at hon med Församlingen uti Guds hus, gick til Guds bord och gjordes tacksägelse samma dag i alla 3 kyrkorna.

Följande om samma hustrun 1742 i början af december månad föll åter hustru Brita Nilsdotter i Löfwanäs i samma siälanöd, som til alla delar war lik med then förra; men nu wara worden en tacka, dock hördes therwid intet skällande eller bölande. Och emedan hon siälf, samt barnen i huset, såsom nu wara fullwäxta, woro af förra anfäktningen wana wid Guds maner, så blef icke kristna Församlingarna anmodat om någon wackt.

Dock hölts hon i thenna Scholan 1743, 44, 45 och 46. Och war thenna anfäktning theruti swår, at hon under then tid hade als intet nöje för Guds Ord, bön och sång eller Nattwardens begär-

ande, och mädde då bäst när ingen besökte och talade med henne, hållandes sig alt jämt wid sängen.

Den IV Bönedagen, Gudi lof och ära, så wel til sig kommen at hon war med hopen til Guds Hus; så och tacksägelse gjordes i alla 3 församlingarna för thess nådiga förlossning. Söndagen ther på gick hon med the andra till H H Nattward, och är även efter Guds nådiga behag wid fast tro och godt mod, ehuru stora motgångar henne sedan mött hafwa.

Allenast korteligen hwad som bidragit til thenna hustruns sista siälaoro, nämligen:

1742 Den 1 nov har thenna hustruns yngsta dotter, af 16 år, Ellicka Nilsdotter benämd, en afton efter solenes nedergång, wid lambs och killingars indrifwande blifwit warse på hagen, en gammal gubbe med undanslagen hatt, sittjande wid en giärdesgård, slående eld på en pipa tobak, som hon tyckte, hwar öfwer hon så förskräckt blef, at hon ej tala kunde på 3 weckors tid, ehuru modren med godo och ondo sökte att förmå henne ther til.

Alla dagar gick hon likasom hemsk, men gjorde lydigt och flitigt alt hwad modren befalte. Besynnerliget war thet, at 3 å 4 qwällar å rad efter synen, hördes ett liud allenast på en sträng likasom af en viol, som straxt efter elden war släckt om aftonen, af henne och then ena af hennes systrar blef hörd, ändock 4 andra lågo i samma stufwa, som thet intet hörde, fast the ännu inte insomnat hade.

Wid slutet af november, då husförhöret hölts öfwer them i huset, öppnade dottren sin mun, och bekände fölligt hwad hon 3 weckor tillbaka sedt på hagen och talade thereafter mer än måtta och höfwer war, ingen av Dr Luthers och Dr Swebeli katekes blef obeswaradt, ty hon kände them begge så wäl som sitt Fader wår, sång nu otäcka wisor, nu åter salmer, springande öfwer bord och bänckar, och när hon med ris blef hydden, war hon tyst en tid, åter upp igen, kunnande på intet ställe i huset wara stilla, for fram med nedslaget hår och led inga kläder

in til thet nästa på sin kropp. Här af wardt modren öfwermåttan rörd, och föll, som sagt är, andra gången i sin förra oro, ångest och jämmer. Ändterlig genom Församlingarnas trogna förböner och ådrens öppnande 2 gånger på 4 månader, wardt dotteren bättre i slutet av Martii månad 1743. Gud innerlig ära. Alla i besagda hus woro wäl hemma i sina christendoms stycker och kunde läsa obehindrad i hwad svensk Bok the öfwer kommo och altid fördt ett stilla lefwerne.

En annan berättelse av samma präst:

1730 den 16 november kom til mig en gift man N N från Finnagården i Foglawik socken, som låg i skogen at kohla.

Men emedan mihlän slog sig många gånger och gick olyckelig, lopp han til en källa icke så långt derifrån, och offrade skogsrän något, som han hade med sig; och bekände, at han natten ther efter såg en syn i sielfwa eldstaden i Kuiboden som war faselig; förthenskul kom han om morgonen, i följe med en annan, så hastigt i min kamare, lika som en hade kastat honom in genom dörren, hel blek i ansiktet och så förskräckt, at alla hans lemmar darrade.

Men efter giord syndabekännelse i sådant mål, trogen underwisning och lämpelig tröst, blef han genom Guds nåd så frimodig, at han reste mot aftonen utan följe hem igen, och gick sedan ensam på sitt arbete både i skog och marck utan räddhåga. Och lofwade mig, at han Gud til ära aldrig skulle göra så mer, samt wara alla andra för dylikt offrande.

Daniel Bergenhem

Anti-Murphylagar

En halvtom flaska är halvfull

Ett punkterat däck är bara platt på undersidan

Man kan inte ramla ner från golvet

Smäll' dä så får körka fem riksdaler

Jäger-Jan bodde i ett skogstorp på gränsstråket mellan Värmland och Dalarna. Han var en ivrig björnjägare och berättade gärna om sina äventyr på jaktstigen.

Den björnjakt som Jan mindes bäst var den då han tog livet av Klövfallsbjörnen. Nalle fick det namnet för att han stupade just vid Klövfallbäcken. Det var en slagbjörn, som härjade bland korna i finnbyar och sätrar öster om Stöllet i Klarälvdalen. Man hade jagat honom i flera år men inte lyckats ge honom döds-skottet.

Det var länge sedan detta hände. Man jagade med primitiva bössor, ja det hände att man hade ett spjut som vapen. Jan har berättat hur han tog sin bössa, sitt spjut och sin duktiga hund och gav sig iväg att söka efter björnen. I flera dagar var han ute, men någon björn såg han inte till. Han återvände till sitt skogstorp, men han tänkte dra till skogs sedan slåttern var avslutad.

Han tänkte skaffa sig en god bössa ty den han hade var inte så bra. Jan begav sig till bössmeden på Kölberget. Han fick köpa en björnbössa som kodödaren säkert skulle stupa för.

Smeden var glad att bli kvitt muske-
dundret. Ingen hade velat köpa bössan eftersom den var åbakig. Pipans längd var 109 cm, hela längden 147 cm och kalibern var 17 mm. Därtill var vapnet mycket tungt. Men Jan var gruvligt stark. Man jämförde honom med den atletiske Mattes Kvick. Båda hade kraftigt tilltagna armar och händer. Att hantera en tung bössa var för dem inget bekymmer.

En höstdag skulle Jan ner till Stöllet för att handla. Då början hem säkert blev tung, ämnade han lämna bössan hemma. Men hans hustru bad så vackert att han skulle ta "sövelstören" med på färden.

- Nja, jä tar fell musköt en da, men hunnfan får allt stann' hem' han.

Jan begav sig ner mot bygden. När han gått en bit, fick han syn på björnsår. Det var som om en jätte gått fram där. Sakta smög han sig fram i björnens spår. För vart tionde steg stannade han i skydd av något träd och lyssnade. Spårren gick utmed Klövfallbäcken och ut på en flo. När han närmade sig flon, stan-

nade han bakom en risig gran och kikade fram. Där ute stod björnen. Han gick mellan tuvorna och åt hjortron. Jan höjde bössan och kornet vilade bakom högra bogen. Så sköt han. Kulan träffade, men inte dödligt.

Björnen gav till ett vrål och snodde om ett par varv. Så fick han väder och kanske syn på skytten och satte fart mot honom. Jägaren hade redan krutet i pipan och rände iväg genom granskogen och till myrhalsen. Där stannade han och satte på knallhatten, varpå han rände vidare mot en björkholme. Efter kom nallen. En blodstråle sköt ut från hans sida. Snart var björnen inpå Jan som hastigt svängde om, slet fram snusdosan och slängde den rakt i gapet på besten. Björnen slog ihop käftarna och tvärstannade. Nu skyndade sig Jan att slå ner kulan med kulpinnen. Använda laddstaken och köra ner kulan riktigt blev det inte tid till, för nu anföll björnen. Jan lyfte bössan till axeln och när kolven snuddade kinden, sade han högt:

- Smäll' dä nu, så ska jä gi fem riksdaler te körka i Stöllet.

Skottet small och björnen stöp. I fallet slängde han sig framåt och högg sina tänder i Jans lår. Sedan dog han. Jan ramlade till marken. Han lyckades pressa in bösspipan mellan björnens käftar och bände upp gapet så att han kom loss. Det fanns djupa sår på benet och blodet rann stritt ur dem, men Jäger-Jan stoppade

Nr 53

Sänder mina anor som nästan uteslutande är Värmlandsanor. En liten sväng till Västergötland är undantaget. Från Amnehärad, alltså nuvarande Gullspång, kom en brödratrio, Sven (länsman), Harald (skogvaktare och löjtnant) samt lillebror Nils som en tid var mönstringskrivare och därefter bonde i Hälserud, Sunne. Den sistnämnde finns bland mina anor, Skagerberg - soldatnamn efter Skagern.

Finnar finns i stort antal, tyvärr inte alltid kända under sina finska namn. Det finns där en svag punkt. Valborg Philipsdotter (nr 91) f 1731 i Eda kan inte återfinnas i födelse- eller husförhörsbok. Det finns endast en Philip i Eda vid denna tid och jag har tagit chansen att han är den rätte fadern. De jagas då och då bort från sitt hem i kyrkskogen av norska soldater, så det är väl inte så säkert att de kom till rätt kyrka för att döpa Valborg.

En annan svag punkt är Anna Magnusdotter (nr 19) från Filipstad, också hon i Gräsmark men med ursprung, möjligen, i Fogdhyttan. Även efter vigseln vistas familjen i Bergslagen, men var?

Jag har inte skrivit ut yrke där jag räknar med torpare och bönder, vilket var en mycket stor procent.

Källorna är kyrkböckerna i respektive församling och Gunnar Almqvists domboksutdrag 1602-1740 samt hans mantalsförteckning för 1600-talet.

Margit Olsson
PL 3270
68600 Sunne

fnöske i såren och rev sin skjorta i rem-sor och band om benet.

Sedan flädde han björnen, kastade pälsen över skuldran och fortsatte sin vandring till handlaren i Stöllet, där han sålde björnskinnet och fick matvaror i stället. Det fanns kraftkarlar i den gamla tiden.

Per Kärberger, Karlstad

Antavla nr 053	Upprättad för Margit* Viola Jansson, g. Olsson, f. 6/5-1923 i Skinnargårdssätter, Sunne				Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2. <u>fär</u>	Olsson	Andersson, Olof	Andersson, Anders	Olsson, Anders. Bonde	1746, Gråsmark, Vålön - 1811, Gråsmark	
Jansson	Jan	f. 8/6-1806, Gråsmark, Vålön	1777, Gråsmark, Vålön - 1814, Gråsm.	Olofsdotter, Britta	1743, Sunne, Getnäs - Gråsmark	
Carl Johan	Torpere	d. 7/2-1863, Sunne, Svinebergssätter	Jansdotter, Ingeborg	Josephson-Norilainen, Jan. Soldat	1749, Gråsmark - 1779	
Hemmansägare	f. 18/9-1841	8	1779, Gråsmark, N Granberget -	Månsdotter, Gertrud	1753, Gråsmark, Dalen - 1815, Gråsmark	
f. 9/8-1883	Sunne, Svinebergssätter	Mattsdotter, Stina	Mattsson, Mattes	Henriksson, Mattes	1752 - 1792, Gråsmark	
Sunne, Skinnargårdssät.	d. 8/3-1892	f. 1807	1787, Sunne, Högforsen - 1862, Sunne	Halfvardsdotter, Marit	1766, Gråsmark, Svulltjärnshöjden -	
d. 10/3-1962	Sunne, Skinnargårdssät.	d. 26/12-1877, Sunne, Svinebergssät.	Magnusdotter, Anna	(Andersson, Magnus. Bergsman vid Fogdhyttan	1747 -)	
Storfors	g. 26/12-1877	4	9	(Persdotter, Stina	1749 -)	
	Eriksdotter	Olsson, Erik	Persson, Olof	Elofsson, Per	1723, Gråsmark - 1810, Gråsmark, Dalen	
	Stina	f. 27/4-1800, Gråsmark, Dalen	1765, Gråsmark, Dalen - 1840, Gråsm.	Olofsdotter, Marit	1737, Gråsmark -	
Nr 1. <u>ansökare</u>		d. 29/1-1855, Gråsmark, Kymstad	Ersdotter, Ingeborg	Jönsson, Erik. Bonde	1711 - 1781, Gråsmark, Uddheden	
Jansson	f. 24/6-1847	g. 26/11-1843	10	Jönsdotter Ingerd	1723, Gråsmark - 1781, Gråsmark, Uddheden	
Margit* Viola	Gråsmark, Kymstad	Jansdotter, Maria	Svensson-Gran, Jan	Gran, Sven. Dräng	1765 - 1813, Gråsmark, Långnäs	
Folkskollärare	d. 3/4-1922	f. 12/12-1816, Gråsmark, Kymstad	1790, Gråsmark - 1854, Gråsmark	Bengtsdotter-Bråhlin, Cajsa	1766, Sunne, Högforsen -	
f. 6/5-1923	Sunne, Skinnargårdssät.	d. 6/1-1875, Gråsmark, Sandnäs	Ersdotter, Marit	Ersen, Erik. Bonde	1767, Gråsmark, Kymstad - 1847, Gråsmark	
Sunne,	5	11	1797, Gråsmark, Kymstad - 1853, Grås.	Olfsdotter, Ingeborg	1761, Gråsmark, Hult - 1819, Gråsmark	
Skinnargårdssätter	Westerlund	Larsson, Olof	Nilsson, Lars	Nilsson, Nils	1756, Sunne, Tosseberg -	
	Jan	f. 25/9-1840, Sunne, Simrud	1798, Sunne, Högforsen - 1874, Sunne	Larsdotter, Karin	1764, Sunne, Högforsen -	
	Häg. Båbygg. Snickare	d. 9/7-1883, Sunne, Simrud	Månsdotter, Ingeborg	Persson, Måns. Dräng	1786, Gråsmark, Uddheden -	
	f. 17/9-1864	g. 26/12-1861	12	Persdotter, Gertrud	1786, Sunne, N Åna -	
Olsson	Sunne, Simrud	Jansdotter, Maria	Jonsson, Jan	Nilsson, Jon	1771, Gråsmark, N Forsnäs -	
John	d. 21/1-1938	f. 1/12-1841, Sunne, N Näs	1814, Gråsmark, Forsnäs - 1884, Sunne	Svensdotter, Marit	1780, Gråsmark, N Forsnäs -	
	Sunne, Simrud	d. 17/1-1917, Sunne, Årås	Petersdotter, Britta	Petersson, Petter. Bonde, förman	f. 1789, Sunne - 1875, Sunne	
Nr 3. <u>mor</u>	g. 2/12-1888	6	13	Jönsdotter, Marit	1795, Sunne, N Näs -	
Westerlund	Jansson	Jansson, Petter	Jonsson, Jan	Nilsson, Jon	Se nr 52	
Anna Teresia	Maria	f. 23/9-1844, Sunne, N Näs	Se nr 26	Svensdotter, Marit	Se nr 53	
Småskollärarinna	f. 21/1-1866	d. 24/1-1920, Sunne, N Näs	Petersdotter, Britta	Petersson, Petter	Se nr 54	
f. 26/9-1896	d. 2/9-1938	g. 21/11-1865	14	Jönsdotter, Marit	Se nr 55	
Sunne, Simrud	Sunne, N Näs	Olfsdotter, Kajsa	Nilsson, Olof	Olsson, Nils. Bonde	1766, Sunne, Höjen -	
d. 7/8-1950	d. 2/9-1938	f. 3/6-1842, Sunne, Ingeborgjorden	1800, Sunne, Ingeborgj. - 1861, Sunne	Persdotter, Maria	1775, Sunne, Tosseberg - 1866, Gråsmark	
Sunne, Hån	Sunne, Simrud	d. 3/2-1929, Sunne, N Näs	Nilfsdotter, Ingeborg	Petersson, Nils. Brukare	1756, Sunne, Ingeborgj. - 1835, Sunne	
		7	15	Olfsdotter, Karin	1763, Sunne, Skinnerud - 1849, Sunne	
						1996

Fysiken är underställd viljan

Emma Nilsson föddes den 21 februari 1874 på Dömle i Nedre Ullerud. Hon var dotter till kusken där, Carl-Johan Nilsson (Kalle Kusk) och hans hustru Anna Cajsa Pettersdotter, en mjölnardotter från Dömle. Carl-Johan tjänstgjorde under 48 år på Dömle. Han och Anna-Cajsa fick tre barn, av vilka Emma var yngst. Hennes äldste bror Karl Fredrik emigrerade till Amerika och blev kvar där, medan mellanbrodern Johan Victor, som tog sig efternamnet Ljung, så småningom bosatte sig i Karlstad.

Mellan åren 1853 och fram till sin död 1896 innehade brukspatron Carl Elis Andersson Dömle (numera stiftsgård). Under Anderssons innehav nådde Dömle sin blomstringstid, även om han i mitten på 1880-talet fick lägga ned stångjärnshamrarna på grund av de dåliga konjunkturerna. Sågverksrörelsen och de två kvarnarna drevs dock vidare med gott resultat.

Andersson var en mycket demokratiskt sinnad arbetsgivare och stämningen på herrgården kan närmast betecknas som familjär. Kanske kom detta att påverka Emma i så mening att hon inte fick den skräckfyllda respekt för ståndspersoner och andra överordnade som var så vanlig hos de som växt upp i den patriarkaliska miljö som bruksmiljöerna ofta utgjorde?

Emma Nilsson gifte sig i januari 1894 med Per Gustaf Lan(d)gren från Långbanshyttan, men först i juni samma år flyttade hon till maken. Paret fick dock bara några år tillsammans eftersom Per Gustaf avled redan år 1896, efterlämnande den då 22-åriga Emma och tre små barn.

De därpå följande åren är ännu inte kartlagda, men självfallet måste Emmas tillvaro som ung änka och trebarnsmor ha varit svår. I en efterlämnad dikt- och receptbok (!) finner man att Emma återvänt till Dömle och de få dikterna skrivna med sirlig handstil ger en bild av en Emma långt från den kraftfulla kvinna som hon senare utvecklades till, däremot mer överensstämmande med bilderna på den unga, vackra Emma. Dikterna är enligt tidens sed romantiska, men med

Emma Funke, romantiker, sosse, trettonbarnsmor och bandyfantast

kännedom om hennes livssituation kan man inte låta bli att gripas av dem. En av dem heter "Vi otacksamma" (stavningen moderniserad):
*Otacksamma mot allt
 skåda vi livet kallt
 redan med ungdomens öga.
 Allt som är ljuvast och störst
 skattas för stunden föga
 vinner som minne sitt värde först.*

Nog kan man väl ana en viss smärta hos Emma efter det korta äktenskapet med Per Gustaf, som säkerligen var hårt och strävsamt, och där det som borde ha sagts blev outtalat? Ännu klarare framstår det i en dikt tillägnad sonen Per 1898:

*Tag vara på din tunga väl
 ett elakt ord så lätt är sagt
 O Gud, det var ej illa ment!
 Men vännen det på minnet lagt.
 O älska då Du älska kan
 O älska då Du älska får
 ty en gång kommer dock den stund
 Du klagat vid den käres bår
 Men han, han hör ej mer din bön,
 du famnar honom aldrig mer.
 Han kan ju icke svara dig
 att han sin tillgift gärna gör.*

Nr 54

Min fru Moira är från Skottland. Hennes anor intill nionde generationen är hämtade från Scottish Record Office i Edinburgh jämte forskning som utförts av en av hennes släktingar.

Arne Linnarud
 Nordmarksgatan 19
 652 30 Karlstad

Tyvär är flera blad urklippta, endast radinledningarna syns. Bland annat finns det ett par sidor på franska, dock med annan handstil och förmodligen skrivna av någon av Carl Elis Anderssons döttrar. Recepten bär även de tecken på herrgårdens romantik och sötma - det är stor övervikt på tårter och kakor, även om "fattigbröd" också beretts plats.

Så småningom träffade Emma Karl August Karlsson Funke, född 1877 i Väse. Karl August, son till dagkarlen Karl Svensson och hans hustru Johanna Pettersdotter, var näst yngst i en syskonskara av sju, de övriga syskonen var alla flickor. Året innan Karl August föddes dog dock tre av flickorna inom loppet av tre dagar i skarlakansfeber. Något år in på 1900-talet kom Kalle och Emma till Slottsbron i samband med att sulfittfabriken startades. Kalle kom där att arbeta på vedupplaget.

Sin första bostad fick paret i "mejeriet" på Gamla Slottsbron mellan Espings magasin och Gruvön. Senare flyttade de till "bruket", där de först bodde i arbetarbostad nr 2 mitt emot pumphuset i ett rum och kök på bottenvåningen plus gavelrum på vinden. Därefter kom de till "Honolulu" där de också disponerade två rum och kök. Med Kalle fick Emma tio barn.

Emma var nu en kvinna med pondus och i synnerhet döttrarna hölls ständigt

Fortsättning sida 18

Upprättad för Moira Kay, g. Linnarud, f. 26/6 1940 i Greenock, Skottland					Orter i Skottland om inte annat anges. Yrken anges på engelska	
Antavla nr 054	Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V	
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr. 2. far	Kay	Kay, Tomas. Hans loom weaver	Kay, Robert. Cotton weaver			
Kay	John* Johnstone	f. 7/12-1834, Lanark	1805, Lanark - 1862, Lanark			
Andrew Ross*	Postman	d. 27/7-1866, Lanark	Neilson, Margaret	Neilson, Matthew. Cotton weaver		Lanark
Bank manager	f. 19/4-1859	g. 1855, Lanark	8 1800, Lanark - 1885, Lanark	Wilson, Ann		
f. 14/6-1899	Lanark	Johnston, Annie	Johnston, John. Mason & builder	Johnston, Thomas	1774, Kirkfield Bank - 1832, Kirkfield Bank	
Glasgow	d. 15/12-1936	f. 7/11-1835, Lanark	1803, Kirkfield Bank - 1845, Lanark	Dunn, Mary	1777 - 1852, Kirkfield Bank	
d. 18/5-1981	Glasgow	d. 31/5-1906, Lanark	Dickson, Ann	Dickson, James. Mason		
Giffnock	g. 1890, Glasgow	4	9 1813, Lesmahagow - 1881, Lanark	Russel, Ann		
g. 10/6-1930	Ross	Ross, Andrew. Mining contractor	Ross, Alexander. Blacksmith			
Giffnock	Margaret* Cleland	f. 1830, Newarthill	Cleland, Margaret			
Nr. 1. ansökare	f. 27/9-1862	d. 12/7-1882, Glasgow	10			
Kay	Newarthill	g. 1848, Bothwell	Frew, James. Mining contractor			
Moira* Agnes	d. 13/10-1916	f. 1832, Old Monkland	Alan, Jeanie			
fil dr, universitetsektor	Lanark	d. 7/7-1899, Glasgow	11			
f. 26/6-1940		5				
Greenock	Reid	Reid, Andrew. Harbour pilot	Reid, John. Engine driver	Reid, Cunningham. Soldier		
	John* Hogarth	f. 1842, Newton-on-Ayr	1812 - 1868, Newton-on-Ayr	Hogart, Janet		
g. 16/6-1964	Warehouseman	d. 10/4-1855, Troon	Miller, Mary	Miller, John. Agricultural labour		
Giffnock	f. 18/11-1874	g. 1867, Newton-on-Ayr	12 1810 - 1878, Newton-on-Ayr	Crawford, Martha		
Linnarud	Newton-on-Ayr	Grant, Helen* Dalrymple	Grant, John			
Erik Arne*	d. 16/1-1938	f. 1844, Newton-on-Ayr	Morrison, Mary			
f. 24/8-1932, Sunne(S)	Giffnock	d. 7/12-1885, Troon	13			
Nr. 3. mor	g. 1901, Glasgow	6				
Reid	Mackay	Mackay, Duncan. Schoolmaster	Mackay, Alexander. Farmer	Mackay, Duncan		
Mary* Douglas	Agnes* Provan	f. 1/5-1842, Black Isle, Kilearnan	1818, Black Isle - 1901, Black Isle	Mathieson,		
	f. 2/1-1874	d. 6/6-1912, Glasgow	Tuach, Margaret			
f. 3/3-1903	Lesmahagow	g. 1873, Lesmahagow	14 1817 - 1869, Black Isle			
Glasgow, Shawlands	d. 1/8-1957	Douglas, Mary Ann	Douglas, John. Farmer	Douglas, James. Farmer	1775, Carstairs - 183(6), Lesmahagow	
d. 24/7-1990	Giffnock	f. 16/6-1849, Lesmahagow	1812, Carstairs - 1887, Lesmahagow	Haddow, Betty	1784, Lesmahagow - 1828, Lesmahagow	
		d. 3/8-1926, Glasgow	Provan, Agnes	Provan, Charles	Road Meetings	
maj 1996		7	15 1820, Carnwath - 1888, Lesmahagow	Balintyne, Jane		

Fysiken är underställd . . . fortsättning från sida 16

sysselsätta, främst med städning och matlagning. När kvinnoklubben bildades 1932 var hon "självskriven i styrelsen" enligt en tidningsnotis, och hon ägnade klubben "ett aldrig bristande intresse", enligt samma källa. Bland annat kom hon att bli initiativtagare till Eds blomsterfond.

Utöver sitt politiska intresse var Emma mycket intresserad av bandylagets framfart, två av sönerna spelade med "blåtomtarna". En i släkten omtalad episod var när ett av barnbarnen fötts. När en grannfru frågade Emma om "vad det blev" svarade hon att "det gick bra, det blev 2-1 till Slottsbron". SIF hade nämligen spelat match samtidigt med nedkomsten.

I ett brev från nyårsdagen 1930 till dottern Hanna, som vistades i Amerika i många år, kommer man nära den mångfasetterade Emma. Förutom sedvanliga nyheter från bygden och lite om väder skriver hon om världspolitik ("jag hör i ditt brev att Isidor är arbetslös. Ja, det är rykten som förmäler sig från alla håll, från hela världen, en akut arbetslöshet, men blir det inte mer än tre veckors ledighet går det väl an"), bandy förstås ("Karin kom nu inspringande och talar om att Slottsbron vann med 6-1 mot Mariefhof. Ja nu får jag sluta för denna gång"), men det hanns dock med några rader som kanske ger bilden av Emma själv ("håll modet uppe det är det bästa, fysiken är underlagd viljan, och var mycket ute i det fria ty den bästa medicin vi får, är den som utlämnas från Världsaltets stora apotek").

Brevet är visserligen signerat K.A. Funke, men handstilen avslöjar vem som skrivit det, och dess innehåll skvallrar likaså om vem som svarat för det.

Den 2 juli 1949 räckte dock viljan inte längre till, Emma insomnade lugnt och stilla hos en av dottrarna. Då hade Karl August avlidit två månader tidigare, och de vilar nu båda på Eds kyrkogård.

Av de många barnen är i juni 1997 endast Carl, Anna-Cajsa Nilsson och Stina Svensson kvar i livet. Av dessa är Stina den enda som bor kvar i Slottsbron. Barnbarnet Britta Wahlgren bor i Seg-

Sjukvård under tusen år

"Sjukvård i gränsbygd" av Anders Överbj. Järnskogs Hembygdsförening, Arvika 1992, inb, 243 sid, ill, kartor, källförteckning, ISBN 91-630-1246-4. Kan köpas från Järnskogs Hembygdsförening genom insättning av 204 kr på postgiro 362745-2.

Boken ger en populärhistorisk skildring av sjukdom och död under mer än tusen år i Västra Värmland. Historiken omfattar tio epoker med början från vikingatiden och digerdöden fram till nutid. Varje epok har fått ett eget kapitel. I det elfte och sista kapitlet redogörs för apoteket i Skönnerud. I varje kapitel behandlas befolkningsstatistik, sjukvårdspersonal (läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, smittkoppsvaccinatörer, desinfektörer), sjukhus, dödsorsaker och sjukdomar.

För epidemikatastrofen med anledning av 1808-09 års krig redogörs mycket utförligt. Likaså spridning av difteri, tuberkulos, scharlakansfeber, rödsot, nervfeber mm. Däremot blev trakten förskonad från koleran med undantag för Eda. Ett barnamord i Skillingmark år 1851 och dess rättsliga efterspel har fått stort utrymme. I kapitlet som behandlar perioden 1800-1891 kan man

också läsa om kloka gubbar och behandlingsmetoder inom folkmedicinen.

Den senare hälften av boken som omfattar tiden efter 1920 är kanske inte lika intressant för släktforskaren som den första hälften. Här redogörs bland annat för de stora hygieniska problemen vid bruken i västra Värmland under seklets början. Provinsialläkaren Gardell var till exempel synnerligen tacksam för att trakten hade undgått Lubbe Nordström. Vidare kan man här läsa om en självlärd tandläkare, sjukvårdssituationen under andra världskriget liksom flyktingproblem och krigsbyråkrati under samma tid. Förutom genomgång av ett stort antal tryckta källor och arkivmaterial har författaren intervjuat ett 80-tal personer. Detta har bland annat resulterat i ett antal dråpliga historier om händelser där provinsialläkarna Gardell och Apt är inblandade. Författaren är distriktsläkare i Skönnerud och således väl förtrogen med ämnet och trakten. I detta sammanhang bör det understrykas att boken är befriad från medicinska fackuttryck. Liksom så många andra böcker utgivna av hembygdsföreningar, så saknar även denna ett personregister.

Lars-Gunnar Sander

En by i Järnslog

"Boken om Slärteg" av Forskargruppen för Slärteg. Järnskogs Hembygdsförening, Arvika 1995, inb, 239 sid, ill, kartor, källförteckn, ISBN 91-630-2597-3

Slärteg ligger i Järnskogs församling, i dag tillhörigt Eda kommun. Byn är belägen ungefär 10 km från norska gränsen. Boken omfattar följande kapitel: 1. Byn. Natur, bebyggelse, befolkning, arbete och gemenskap 2. Stugorna. Beskrivningen av alla nuvarande boställen med familjer, personer mm är utförd på ett bra sätt och dokumenterad med bra bilder. 3. Försunna stugor - gamla platser. En bra karta över tidigare byggnader/stugor är framtagen med åtföljande utmärta beskrivningar. Även en mängd andra platser är beskrivna som till exempel broar, mjölkbord, fotbollsplanen, dansbanan, hagar.

mon och hon är den som fört det politiska arvet från Emma vidare genom verksamhet i Grums Arbetarkommun och inom Värmlands Landsting. I övrigt har Emmas ättlingar spritts över landet, främst ned mot västkusten. Släktens lokala historia kan sägas ha omfattat perioden från fabriksens tillkomst till dess nedläggning.

Fotnot: Emmas anor finns med i antavla 1 i VärmlandsAnor 1990:1

Källor

Gudrun Ulfhake: "Livet på Dömlé" (Wermlandica 1985)

Familjenotis VF

Kyrkoarkivalier

Emmas dikt- och receptbok

Brev från Emma till dottern Hanna

Peter Funke, Mölndal

Emigration i österled

Denna artikel har varit införd i Värmländsk Kultur 1996:2. Eftersom den har stort intresse för värmländsk släktforskning, har vi erhållit författarens tillstånd att även få publicera den i VärmlandsAnor

S:t Petersburg

Tidigare hade svenskar vistats i S:t Petersburg under arbetsvandringar. Gesäller hade under skråväsendets tid gett sig av dit för att skaffa erfarenhet och lära sig andra arbetsmetoder.

Efter 1850 blev S:t Petersburg en växande storstad som lockade med stor variation av arbetstillfällen. Ryssarna ville bygga upp en modern industri. Västeuropeiskt kapital investerades, företagsledare och arbetare flyttade över. Följden blev en snabb utveckling.

I staden fanns tidigare en svenskfinsk församling, S:ta Katarina församling. Under de sista decennierna av 1800-talet uppgick medlemsantalet till 6000-7000. De flesta var dock finlandssvenskar. S:ta Katarina kyrka återinvigdes i början av 1990-talet. Nyligen har ett "svenskt hus" invigts.

Kända namn

Familjen Nobel har haft stor betydelse för de svenska företag som etablerade sig i S:t Petersburg.

Immanuel Nobel inbjöds av den ryska regeringen för att tillverka minor. Han startade på 1840-talet en mekanisk verkstad med gjuteri. Sonen Alfred började sin bana i familjeföretaget, där han år 1862 lyckades framställa en lätthanterligare och mindre farlig form av nitroglycerin. Företaget Nobel köpte de Laval's ryska patent på separatom, som blev en stor försäljningsframgång.

Värmskogssonen och telefonkonstruktören L M Ericsson anlade sin första utlandsfabrik i S:t Petersburg 1897. År 1915 hade man 3000 anställda. Då var det ryska dotterbolaget mer än dubbelt så stort som moderbolaget i Stockholm. Det fanns till och med planer på att flytta hela verksamheten till S:t Petersburg.

Vid världsutställningen i Paris år 1900 utställdes enbart produkter från

LME:s ryska företagsdel och under det ryska namnet. Andra stora svenska företag som ASEA och SKF har också haft dotterbolag i Ryssland, bland annat i S:t Petersburg.

Smeder från Degerfors

Som exempel på en större till Ryssland utflyttad grupp kan nämnas smeder från Degerfors. De värvades till Paschkowska bruken i Ural för att modernisera driften där. Gruppen möttes i S:t Petersburg av en agent för bruken som ledsagade dem på den månadslånga resan ut i ödemarken.

Samarbetet med ryssarna blev inte helt lyckat. Svenskarna menade att ryssarna arbetade alltför saktfärdigt. Produktion och kvalitet nådde inte upp till svenskarnas krav, lönsamheten blev inte den förväntade. De överordnade uppskattade emellertid svenskarnas insats.

Bara ett fåtal av smederna var gifta vid ankomsten. De ogifta ungdomarna kom att besöka krogarna väl ofta. Påverkade av starkvaror ville de demonstrera sina kroppskafter. Trots detta bemöttes svenskarna med stor gästfrihet av traktens befolkning och svenskarna trivdes med ryssarna. Giftermål med ryskor förekom, familjerna utökades. Ryskan blev samtalsspråket.

Svår hemlängtan gjorde att många återvände till Värmland. Under första världskriget reste de flesta kvarvarande hem. Återstoden har sedan skingrats ut över det väldiga landet.

Oskar Backlund

Bland enskilda betydande emigranter bör Oskar Backlund nämnas, en intellektuell personlighet med värmländsk anknytning.

Johan Oskar Backlund, bondson från Västergötland, född 28/4 1846, kom som ung till sin morbror handlanden och godsägaren Anders Elieson på Ingriruds gård i Bro socken på Värmlandsnäs. Morbrodern och en godsägare Siger hjälpte honom ekonomiskt till studier i Uppsala. Där blev Backlund 1875 fil dr och docent i astronomi. Redan tidigare innehade han en tjänst som astronom vid Stockholms observatorium.

Oskar Backlund

Bild ur Svenska män och kvinnor, Stockholm 1942

Året efter sin disputation blev Oskar Backlund kallad till en tjänst vid observatoriet i Dorpat. Efter endast ett par år i Dorpat övertog han en plats som adjunkt-astronom vid observatoriet i Pulkova ett par mil söder om S:t Petersburg med uppgift att studera en några decennier tidigare upptäckt komet, den Enckeska kometen. Pulkovaobservatoriet ansågs vara den tidens förnämsta inte bara i Ryssland utan också internationellt.

Under några år tjänstgjorde Backlund som professor i S:t Petersburg innan han på nytt kallades till Pulkova som direktor för observatoriet, där han kvarblev till sin död 29/8 1916. Jämsides med direktoratet uppehöll han professuren i S:t Petersburg.

Backlund tillerkändes många utmärkelser under sin levnad. Lärda sällskap tävlade om att göra honom till medlem eller hedersledamot. Redan vid inflyttningen till Pulkova invaldes han i kejserliga vetenskapsakademien i S:t Petersburg och blev senare ryskt statsråd. Han var även ledamot av svenska vetenskapsakademien.

I en nekrolog i DN 1/9 1916 skriver signaturen C-G: "Mot sina vetenskapliga medarbetare - även de lägsta - var Backlund ytterst kamratlig och vänlig . . . lång smärt, livlig, enkel och ungdomlig, en vacker svensk typ, som skall bevaras i god och vänlig hägkomst av alla svenskar, astronomer eller icke, som blivit mottagna i hans hem."

till en växande marknad

Backlund var gift med Ulrika Widebeck, dotter till domprosten i Strängnäs Isak Samuel Widebeck och hans hustru Karolina Ulrika Ekmark.

Barn: *Hjalmar Backlund* f 1877 i Dorpat, d 1960 i Helsingfors, överste i kejserliga ryska gardet, g m Juliette Devrient.

Helge Backlund f 1878 i Dorpat, d 1957 i Uppsala, professor i Åbo och Uppsala, mineralog och geolog, g m Hildegard Disher.

Elsa Backlund f 1880 i Pulkova, d 1974 i Västerås, konstnärinna, g m Ulrik Celsing.

Nils Backlund f 1882 i Pulkova, d 1951 i Stockholm, civilingenjör, g m Eugenia Souhey.

Ingeborg Backlund f 1883 i Pulkova, d 1896 i Pulkova.

Gurli Nadeschda (Nadja) Backlund f 1885 i Pulkova, d 26/7 1969 i Stockholm, violinist vid Stockholms Filharmoniska Orkester, ogift.

Magnus Nyrén

Pulkova-observatoriet tycks ha varit en attraktiv plats för värmlänningar. Ytterligare en förnämlig studiebegåvning från landskapet har knutits dit. Det gäller Magnus Nyrén, bondson från Nystuga, V Furtan i Brunskog, född 21/2 1837. Föräldrarna var Olof Jansson född 17/6 1793 i Furtan, död där 18/7 1876 och hans hustru Cathrina Jansdotter f 19/10 1802 i Stavnäs, död 2/12 1881 i Furtan.

Nyrén blev fil dr och docent i astronomi 1869 vid Uppsala universitet, fick anställning vid Pulkovaobservatoriet som adjunktsastronom, befordrades till vice direktor 1890. Han tog avsked år 1908 och flyttade tillbaka till Sverige, där han avled 1921. Liksom Backlund erhöll Nyrén rang av statsråd i Ryssland.

Magnus Nyrén var gift med Emilie Wall född 19/3 1841 i Altona, Preussen. Trots att familjen bodde och verkade i Pulkova var de hela tiden skrivna i V Furtan.

Barn: *Olof Gustaf Nyrén* f 12/9 1873 i Pulkova, kanslisekreterare.

Margareta Sigrid Katarina Nyrén f 11/2 1876 i Pulkova, d där 5/5 1877.

Sigurd Magnus Nyrén f 8/8 1878 i

Pulkova, häradshövding i Finspång.

Tyra Emilia Nyrén f 20/8 1880 i Pulkova, lärarinna.

W T Odhner - Dalbybon som blev företagare i Ryssland

Släkten Odhner härstammar från Odensåker i Västergötland. En ättling, Theo-

Willgodt Theophil Odhner

Foto Tekniska museet

phil Dynamiel, flyttade som tjuogoåring till Mölnbacka bruk och blev där bokhållare. Så småningom kom han upp till Dalby i tjänst hos handelshuset Dickson som ägde stora skogsmarker i socknen. Odhner blev inspektor med tillsyn av handelsbolagets skogar och virkesaffärer. Han arrenderade också en gård i Amnerud.

Äldste sonen, Willgodt Theophil, föddes 10 aug 1845 i Dalby. Några år senare flyttade familjen till Karlstad där Willgodt en tid studerade vid läroverket. Faderns inspektorslön var låg och det var troligen på grund av ekonomiska orsaker som sonen avbröt studierna efter ett par år och började arbeta hos en farbror i Stockholm.

År 1868 reste W T Odhner till Ryssland där han först fick anställning i de nobelska företagen i S:t Petersburg. Efter en tid kom han som ingenjör till en statsägd anläggning som inrymde pappersbruk, sedeltryckeri, smältverk och myntverk och hade 3000 anställda. Jämsides arbetade Willgodt med sin uppfin-

ning, räknemaskinen. Den blev patenterad och han grundade en egen fabrik för tillverkning av dessa räknemaskiner, som blev mycket efterfrågade.

När Willgodt dog 1905 övertog sönerna fabriken. Vid revolutionen flydde de till Sverige och fortsatte verksamheten i Göteborg. Willgodt Odhners tekniska begåvning anses vara ett arv från morssidan. Morbrodern Gustaf Adolph Wall, var en driftig och uppfinningsrik brukspatron på Rottneros och ägare till flera järnbruk och sågverk i Fryksdalen och i Finland.

Guldsmeden Carl Fredrik Östedt

Som avslutning kan som kuriositet nämnas en annan tidigare emigrant till Ryssland, guldsmeden Carl Fredrik Östedt, handskmakarson från Uppsala gift med en hattmakardotter också hon från Uppsala. De flyttade i unga år till S:t Petersburg. Deras dotter Anna Beata Östedt blev mormorsmor till Vladimir Iljitj Uljanov, mera känd som Lenin, den ryska bolsjevismens skapare och Sovjetunionens grundläggare. Se stamtavla sida 22

Källor och litteratur

Almqvist Sten, Smeder från Degerfors lärde ryssarna jobbet. Ur "Sverigekontakt"

Björkman E. Släkttavla Elieson. Stockholm 1958

Bromanderska samlingen. Backlund

Brunskogs husförhörlängder 1871-80, 1881-90, 1891-95. V Furtan, mikrofilm GV 259-260

DN 1/9 1916

Donner Anders. Minnesteckning över Johan Oskar Backlund. Översigt af Finska Vetenskaps-Societets Förhandlingar. Bd LIX 1916, 1917. AfdC

Geelmuyden H. Mindetale över direktor J O Backlund. Förhandlingar i Vetenskapsselskapet i Kristiania aar 1916

Hulterantz Tore, Elsa Celsing. Västerås Kulturnämnds skriftserie nr 6. 1980

Lager, Segmon och Kyrkeby, Edsholms slott. Säffle 1933

S:t Katarina svenska församling i S:t Petersburg. Månadens dokument. Miniutställning på riksarkivet. Februari 1995

Schotte Gösta, Berättelsen om Willgodt Theophil Odhner från Dalby och hans släkt. Program och Festskrift vid avtäckandet av minnesstenen efter Dalbysonen Willgodt Theophil Odhner vid Dalby Hembygdsgränd Söndagen den 1 september 1968

Svensk Uppslagsbok. Nobel, Nyrén

Svenskar i S:t Petersburg, ett svensk-ryskt utställningsprojekt.

Vem Är Det? Svensk biografisk handbok 1937. Backlund H, Backlund-Celsing E

Arne Linnarud

Ur andra medlemsblad

Värmlänningar

Bryggan 1997:2 (Samfundet emigrantforsknings främjande) I "Värmlandsgåvan" skriver *Gunnel Kvärnström* om Liljedals glasbruk.

Diskulogen nr 42 (Föreningen för datorhjälp i släktforskningen) Efterlysningar berörande Botilsäter (Heintz), Nor (Cavallin) och Sunne (Sunnergren).

Genealogen 1996:3 (Norsk Slektshistorisk Forening) Efterlysning avseende Arvika (Piscator).

Karlskogabor 1997:3 (Karlskoga Bergslags Hembygdsförening) "Jon Hindriks-son Nybyggare i Kärne" av *Sven Fransson*. "Ur Karlskoga härads domböcker" av *Kjell Nordqvist*. "Skendöd i Alkvettern" av *Gunnar Larsson*.

Medlemsblad 1997:2 (Nordanstigs bygd och släktband forskarförening) Inflyttade värmlänningar till Harmånger under 1870-talet.

Næverkonten 1997:1 (Åsnes Finnskog Historielag) "Et forsök på oppklaring av

slektsproblemer i Skallbäcken Södra Finnskoga" av *Willy M Faldaas*.

Næverkonten 1997:2 (Åsnes Finnskog Historielag) "Veteläinens Mesku" av *Willy M Faldaas*. "Lina Martinsdatter Holtet, f Ramsli og hennes aner" av *Rolf Rønning*.

Släkt och Hävd 1997:1 (Genealogiska Föreningen) Den kända Mariefreds-släkten Callander härstammade från Frykeruds socken.

Släkt & Slekt 1997:2 (Solör Slektshistorielag) "Tillegg til Grueboka Finnskogen side 346" av *Svein Kristoffersen*. Efterlysningar berörande Gräsmark (Lusketorp), Södra Finnskoga (Mackartjärn, Röjden) och Östmark (Fäbacken, Gransjön, Kalvhöjden, Långsjöhöjden, Norra Röjdåsen, Råbäcken, Vittjärn).

Släkthistoriskt Forum 1997:3 (Sveriges Släktforskarförbund) "Den gamla bilden" insänd av *Sanna Andersson* i Kil visar ett familjefoto från Grava omkring år 1900. *Jörgen Axelsson* har skrivit av Fryksändes dödböcker 1707-1765. Kan

köpas från Nordvärmlands Släktforskarförening för 210 kr. Efterlysningar berörande Arvika (Lundberg), Eskilsäter (Govenius) och Kroppa (Jacobi).

Släkt-Trädet 97:2 (Nordvärmlands Släktforskarförening) "Hesläkten" av *Gustav Sohl* om Heden i Fryksände. "En släktforskare skriver" av *Björn Släktforskare* om släkten Stålhandske. Antavla för Linne Rattfeldt f 1906 i Grava. "Mina Värmlandsanor" av *Åsa Tegelberg*.

Svenska Antavlor Band IV, häfte 5 (Sveriges Släktforskarförbund) "Min mormors västsvenska anor" av *Allan Grund*. Bl a anor från Arvika (Solton), Karlstad (Carllund, Dahlgren) och Svan-skog (Cygnaeus).

Värmländsk Kultur 1996:2 (Föreningen Värmländsk Kultur) "Från Gräsmark till Sydamerika" av *Henry Hasselström*. "Ja, vi elsker dette landet... Några notiser om rymlingar, arbetsvandringar och andra norgeemigranter" av *Peter Olausson*. "Emigrationen till Amerika och Norge 1890-94 och 1920-24 från Östervallskogs socken" av *Petra Axelson*.

Övrigt

Dis-Play 1997:2 (DIS-Öst) "Det finns andra släktforskningsprogram än DIS-GEN - men är de lika bra?" av *Björn Munktel*.

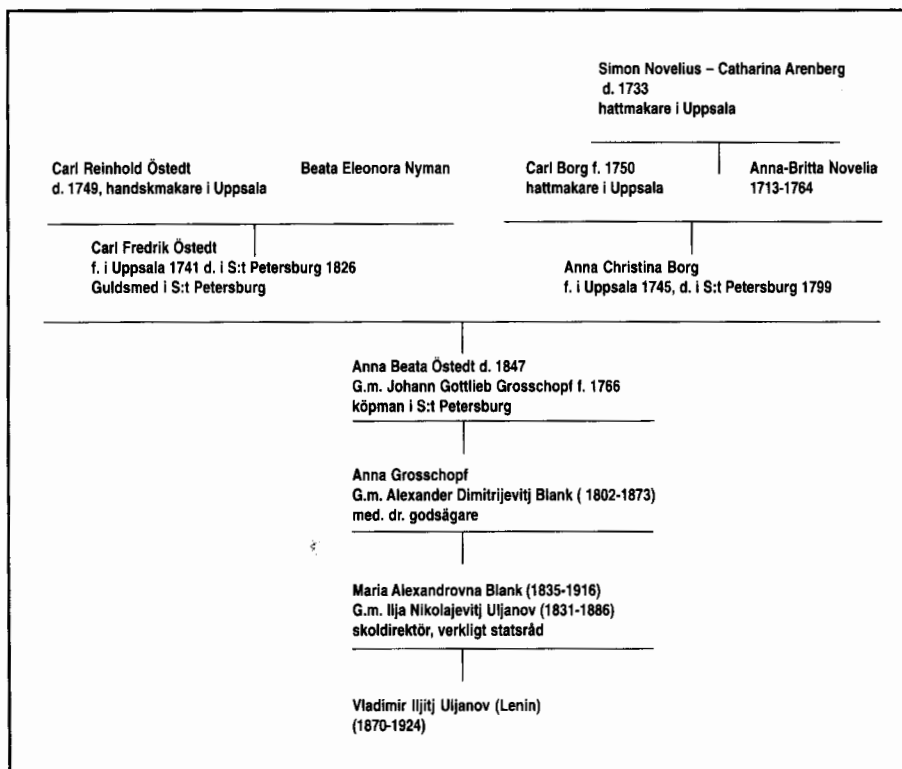
GF-Aktuellt nr 128 (Genealogiska Föreningen) "Släktforskning i Finland". "Släktforskning i Tyskland".

PLF-Nytt nr 41 (Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum Oskarshamn) "LIBRIS - bibliotekens litteraturlösningsdatabas".

SkåneGenealogen 1997:1 (Skånes Genealogiska Förbund) "Myntkunskap för släktforskare" av *Torsten Lund*.

Släkthistoriskt Forum 1997:3 (Sveriges Släktforskarförbund) "Sockenkataloger - vad är det och hur använder man dem?" av *Annika Otfors*. "Källhänvisningar - varför det och hur då?" av *Elisabeth Thorsell*. "Tidskrifter för släktforskare i Norden".

Våra rötter vår historia nr 54 (Hembygds och Släktforskare Nolaskogs)

Boktips**Fortsättning från sida 19**

förfrågningar, så känns detta avsnitt mycket välbehövligt i en sådan här bok. Men man har missat en väsentlig sak. Amerikaner brukar nämligen ofta sända samma förfrågan till flera olika mottagare. Detta kan stundom förorsaka ett meningslöst och dyrbart dubbelarbete eftersom vi svenska släktforskare är ett ambitiöst släkte som gärna vill hjälpa våra amerikanska vänner. En uppmaning i syfte att i möjligaste mån förhindra nämnda ofog hade därför varit på sin plats här.

I det femte avsnittet presenteras engelskspråkig litteratur på två sidor. Boken avslutas med det längsta avsnittet som visar med ett autentiskt exempel hur släktforskning går till i arkivens källor. Här får man således följa en emigrants släkt ett par tre generationer bakåt i tiden. Boken kan även rekommenderas som apitretare till inhemska nybörjare i släktforskningens konst.

Lars-Gunnar Sander

Torpininventering i Grums

Torp och Gårdar mellan Värmeln och Emsensjöarna i Grums socken, del I, 280 sidor, ISBN 91-630-5608-9 ges ut av föreningen med samma namn och säljs av Studieförbundet Vuxenskolan, Grums. Telefon 0555-12750. Pris 300.00.

En grupp entusiaster i Långsta i Norra Grums har de senaste 5 åren samlat uppgifter och fakta om sin hembygd. Detta har resulterat i en bok. Boken är systematiskt indelad. Objekt från 8 byar presenteras med byorienterad indelning av gårdarna och torpen med alfanumerisk beteckning för objekten. Cirka 240 objekt markeras på kartskitser och 205 beskrivs. För flera av gårdarna och tor-

Ur andra medlemsblad**Fortsättning från sida 22**

"Försök till beskrivning av ett seland" av *Gustaf Eklund*.

ÖGF-Lövet nr 49 (Östgöta Genealogiska Förening) "Något om forna tiders lagar och domkretsar" av *Barbro Nordlöf*.

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

pen finns detaljerade personuppgifter.

Jag använder ordet objekt därför att förutom gårdar och torp finns ett antal natur- och kulturlokaler namngivna, till exempel Sälgåsen (skogbevuxen ås) och Lillhaget (betesmark). Till beskrivningarna finns flera fotografier och teckningar. Bland annat finns en skiss av en tjärdaal. Ett antal arkivaliesidor och lantmäterikartor har återgivits. 22 i bygden verksamma föreningar presenteras. Dessutom finns ett antal traderade händelser återgivna.

Det presenteras ett intressant konstverk som funnits i gården Västra Hagen i Norra Långsta, en väggmålning föreställande Abrahams offer av Isak. Denna målning tros vara utförd av en allmogemålare från Edane kring 1850 men blev senare övertapetserad. Den upptäcktes 1932 av professor Helge Kjellin. Målningen finns nu på Värmlands museum.

För insamlandet av faktauppgifter har Carina Näsfeldt, Ulrica Åkersten, Anneli Paulsson och Margareta Hellberg svarat med hjälp av arkivforskning och intervjuer. Uppgifter ur litteratur och anteckningar från äldre torpinventeringar har använts. Noggranna källhänvisningar och namn på uppgiftslämnare finns i texten och i slutet käll- och litteraturförteckning samt sakregister.

Boken är inbunden i kartongpärmar med en stiliserad kartskitss över det undersökta området på framsidan. Man kan diskutera huruvida bok av denna typ skall vara framställd i enkelt prisbilligt utförande eller mer påkostad som den nu utgivna. En sådan bok kan tänkas bli läst inte enbart i länstol utan också ute bland de objekt den beskriver, transporterad i en axelväska. Den kan tyckas vara väl proper för detta ändamål men har å andra sidan en så gedigen bindning att den borde klara en något omild hantering.

Bernhard Granholm

347. Jag söker a) Födelseort och föräldrar till smeden **Olof Larsson Fisk** som enligt en husförhörlängd skall vara född i Stavnäs 1740 och enligt en annan i Ämtervik 1740. Men jag kan inte finna honom i Stavnäs eller Ämterviks födelseböcker. Olof Larsson Fisk gifte sig i Stavnäs 1762 med **Annika Nilsdotter**.

b) Upplysningar om **Per Högberg** född 1833 i Arvika. Han arbetade som smeddräng på Hanefors bruk i Mo och Hillringsberg i Glava, sedan som spiksmed på Lisebergs bruk i Fröskog. Han flyttade från Fröskog till Gillberga 1867 utan flyttningsbetyg, men där kan jag ej återfinna honom.

Ann-Marie Jakobsson Funbo

Långlötsvägen 1

755 97 Uppsala Telefon 018-363662

348. Erik Hansson Lindberg var född 1796-12-31 i Gällivare men sägs ha kommit från Sunne i Värmland. Han bodde i Nedertorneå där han råkade i slagsmål och var uppstudsigt mot länsman. För det dömdes han i juni 1822 till drygt ett års fängelse på Varbergs fästning. Efter tiden i Varberg saknas några år innan han åter finns i Nedertorneå. Kan han ha vistats i Sunne 1823-1824?

Marianne Söderfjäll

Fjällnäsgränd 34 B

982 39 Gällivare Telefon 0970-14435

349. Jag söker kontakt med någon som forskat i släkten Gyllström. Anor till kronolänsman **Johan Gyllström** f 1783 (?) och hans hustru **Maria Pettersdotter** f 1782. Makarna vigdes i Varnum 1807-04-05.

Björn Stålhed

Barometergatan 3

418 41 Göteborg Telefon 031-549464

350. Karl Pet(d)er Pedersen, född i Värmland 1839-10-06 (1840) giftet seg 1865-02-01 i Rakkestad kirke (Østfold i Norge). Det er opplyst at han kom til

Koleran kom till Sverige

Rakkestad i 1864, men närmere datering mangler. Han giftet seg med **Johanne Hansdatter**, födt 1837-07-22 i Rakkestad. Karl og Johanne fikk i alt 7 barn. Familien flyttet til Oslo. Her døde Karl 1883-10-30 og Johanne 1894-10-20. Jeg har funnet indikasjoner på, men er ikke sikker, at en mulig bror av Karl også kan ha oppholdt seg i Norge. Som enke ble nemlig Johanne i 1883 testamentert en arv på kr 1500 fra murmester **Edw Pedersen** og hans kone. Dersom dere kan hjelpe meg med noen ytterligere opplysninger om Karl, hans søsken og hans forfedre vil jeg være meget takknemlig.

*Trygve Stoltenberg
Skullerudveien 91
N-1188 Oslo*

351. Jag söker a) Föräldrarna till **Erik Jansson Forsman** f 1793-01-24 i Väse (ej i födelseboken). Kolardräng i Rockesholms bruk (Grythyttan) 1812, smedsdräng i Degerfors 1813-16, dito Nysund 1816-19, Krontorp 1819-21. Mästersven i Jonsbolö 1821-27, dito Lidefors 1827-32. Mästersmed i Skagersholm, Finnerödja 1832-45. Död 1882-12-31 i Jonsgård, Finnerödja. Gift med **Stina Jansdotter Åberg** f 1791-03-09 i Lidefors, Nysund.

b) Föräldrarna till **Karin Persdotter** f 1686 i Bada, Fryksände. Gift 1713-06-21 med **Benal (Bernhard) Hallstenson** f 1688 i Oleby, Fryksände. Makarna hade nio barn, varav den yngste **Hallsten** f 1734-11-06 gift med **Gertrud Svensdotter** f 1734-04-03 från Sörmark var min mf ff ff.

*Annika Forsman
Kyrkogårdsgatan 2 B
633 41 Eskilstuna*

352. I och för utgivandet av en släktbok söker jag alla ättlingar, fram till nutid, efter klockaren i Kila (S) **Elias Eriksson-Carlberg**, f 1718 i Väse, d 1793-11-29 i Södra Höke, Kila. Gift 1:o med **Britta Johansdotter** (1720-1762), gift 2:o med **Karin Jansdotter** (1731-1802). Elias hade 14 barn, av vilka minst 4 dog unga, i de två äktenskapen.

Koleran ansågs länge vara en tropisk sjukdom, som inte kunde existera i vår världsdel. Men så plötsligt år 1830 var koleran inne i Europa. Den dök upp i den ryska staden Nisjnij-Novgorod. Under 1800-talet gick inte mindre än fem stora pandemier, som skördade omkring 100 miljoner människor.

Koleran förorsakades av en bacill, kommagbacillen, upptäckt av R Koch 1884, som hämmas eller förstörs i sur miljö, till exempel i magen, men trivs desto bättre i tarmens alkaliska innehåll. Om smittämnet med tarmut tömning kommer ut i en vattentäkt, kan sjukdomen spridas explosionsartat. Bakterierna alstrar ett gift, som förmår tarmslemhinnan att utsöndra vätska i stället för tvärtom.

*Gunnar Jonsson
Älvhagsgatan 25
661 40 Säffle Telefon/Fax 0533-10559*

353. Jag söker uppgifter om **Anna Charlotta Jonsdotter** f 1848-05-29 i Göteborg (okänt vilken församling), d 1934-04-03 troligen i Karlstad eller Alster. Önskar också uppgifter om hennes mor **Anna Lovisa Andersdotter** f 1812-05-08 i Skallsjö (P), d 1879-10-18 troligen i Alster. Anna Charlotta Jonsdotter (ovan) hade dottern **Anna Lovisa Johannesson** f 1882-01-08 i Långnäs och Alster sn, d 1934-05-27 i Karlstad (okänt vilken församling). Fadern var enligt uppgift **Johannes Larsson Ny**. Vem var han? Var kom han ifrån?

*Anders Höglund
Lisas Höjd 5
681 43 Kristinehamn
Telefon 0550-81525*

354. Jag söker föräldrarna till **Marie Louise Henriksson**, f 1861 i Värmland, d 1948, g i Horten m **Karl August Nilsen Kroknes**.

*Anna-Lisa Granholm
Ljunggatan 39 C
664 32 Grums Telefon 0555-61153*

År 1832 kom koleran till Norge. 1834 var den i Göteborg och spred sig sedan blixtnabbt. I Jönköping avled 1/6 av stadens invånare. Ingen visste hur smittan spreds. Skendöda begrovs utan förbarmande. Sjukdomen sattes i samband med väderleken, månens utseende samt till mängden av stjärnfall. Man levde alltså fortfarande kvar i meteorologiska och astrologiska föreställningar om sjukdomssamband med himlakropparna, luften och marken.

Sundhetskollegiets rapporter över kolerans utbredning vimlar av uppgifter om lufttemperatur, vindförhållanden, barometertryck samt markförhållanden, jordmån och markfuktighet.

Vid rötmånadens slut 1834 var koleran i Stockholm. Antalet insjuknade 19 aug-21 okt var 7889, antalet döda samma tid 3278 personer. 1850 återkom koleran till Stockholm med ett skepp från Lübeck. Denna gång varade den ej blott en säsong utan blossade upp varje sommar ända till 1859.

1866 var koleran tämligen utbredd i Sverige ända upp till Haparanda. 1872 drabbades Gävle och 1873 Skåne. Sedan dess har koleran i stort sett hållit sig borta från våra gränser.

Farsoten har kvar sina härdar i Indien, på Sundaöarna och i några kinesiska hamnstäder. Sedan 1970 finns kolera spridd runt Afrikas kuster särskilt i Centralafrika.

1834, 1853 och 1866 är de år som koleran som svårast hemsökte Värmland. Det sistnämnda året härjade den i 25 kommuner i länet med 484 dödsfall på 1058 angripna. De flesta av dessa kolera- och dödsfall inträffade i det eldhärjade Karlstad efter 1865, där sammanföringen av mer än 900 personer i några provisoriskt uppslagna baracker om tillsammans endast 198 rum liksom inbjöd denna mordängel till besök. Av 647 där inträffade säkert fastställda sjukdomsfall fick också 302 en dödlig utgång.

Döde i kolera från Kila socken: 1853 16/9 Olle Jansson, ogift bonde, Torstensbyn. Ålder 30/8/14. 1853 19/9 Nils Andersson Takman, gift bonde, Torstensbyn. 55/5/27.

1853 23/9 Anders Andersson, inhyses gift, S Ed. Ålder 48/9.

Dessa tre begrovs den 2/10: "Begrafna i Sydöstra hörnet af kyrkogården i 4 alnar djupa gravar."

1853 1/10 Anna Nilsdotter, inhyses gift m afsk sold Olof Rudfelt, Hökeströmmen. Ålder 66 år. Begravnen vid Sandudden på Kilaön

1853 16/9 Anna Maja Andersdotter, Sätterskog. Ålder 25/5. Begr. 17/9. Död i Christiania.

1866 4/8 Anders Mattsson, gift, Gambol. Ålder 37/3/20. Död och begravnen i Karlstad.

1866 5/8 Jonas Andersson, gift förp. eg., Gambol. Ålder 32/5/11 Död och begravnen i Stockholm.

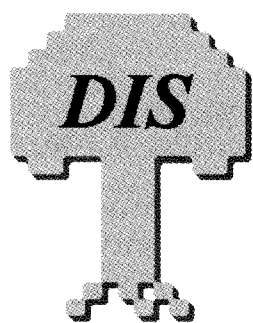
1866 29/8 Sven Olsson, ogift stenhug-gare, Östensbyn. Ålder 49/5/7. Död och begravnen i Karlstad

1866 8/9 Anna Andersdotter, hemmanseg. enk. Gambol. Ålder 52/ /19.

Insänt av Peter Funke

Sven Larsson, Karlstad, skriver i en artikel i Karlstads-Nytt juni 1995:

Varför finns det inga minnesstenar på koleragravarna i Karlstad? I hela länet i övrigt är stenar uppsatta.

I artikel i förra numret av VärmlandsAnor satte vi frågetecken efter löftet om ytterligare en gratisdiskett före semestern med uppgradering för version 7.0. Östgötarna tycks ha smittats av värmländskt tänkesätt "löver och löver".

I telefon med DIS-kansliet i Linköping 4 augusti är sista beskedet att uppgraderingen tros vara klar under senhösten.

Nu skall vi dock komma ihåg att allt arbete i DIS-föreningen är ideellt, inga arvoden eller löner förekommer med undantag för 2 personer som sköter dagliga administrativa ärenden och håller kansliet öppet. Det är de vänliga rösterna som vi möter, när vi kommer med dumma och påstridiga frågor.

Rolf Blomberg och medhjälpare i programutvecklingen har ett "civilt" arbete

att livnära sig på och resten är hobby, obetald men förmodligen rolig.

Jag menar att vi får ha tålamod än ett tag. Ambitionen från DIS sida är att version 7.0 skall minst vara i 6:ans status och det står fast. Redan nu är den ett nöje att arbeta med. Så håll ut men ring gärna till Din fadder som har de senaste upplysningarna.

Harald Persson

Höstens program 1997

Riksstämman och Släktforskar dagar

13-14 september i Helsingborg

Gränsträff med norska släktforskare

från Historielagen i Östfold, Romerike och Follo
lördag 20 september kl 11.00 i Marker Rådhus i Örje

Tema: svensk utvandring till Norge

Ta med Ditt forskningsmaterial, litteratur mm
Deltagaravgift 70.00 NOK inkluderar förtäring

För samäkning kontakta Lars-Gunnar Sander tel 054-872754
eller Bernhard Granholm tel 0555-61153

Gräns- och anbytarträff

med Västerbergsslagens Släktforskare

lördag 4 oktober kl 10.00 i Säfsnes Fritidsby (nära Fredriksberg)

För samäkning kontakta Lars-Gunnar Sander eller Bernhard Granholm

Internet och släktforskning

lördag 18 oktober kl 13.00 Gamla Badhuset, Karlstad

Anette Carlsson visar vad släktforskaren kan få fram på nätet

Fikaträff

fredag 14 november kl 19.00 Gamla Badhuset, Karlstad

Inget program, vi träffas, dricker kaffe, pratar släktforskning,
hjälp varandra med problem

Ta med eget fika, släktforskarmaterial och frågor som Du vill diskutera
Har Du något intressant att berätta så gör det!

Medlemsservice - rådgivning

finns i forskarsalen, Gamla Badhuset, Karlstad
måndagar kl 16.00-19.00

Annon

**Gamla kyrkogården
Karlstad 1800-talet**

312 sidor biografier med foton över cirka 550 personer som gravsatts. Bunden bok, hög kvalitet. Index.

av **N F Bergqvist**

Pris SEK 140.00 + porto 36.00

Pris NOK 140.00 + porto 56.00

Annon

Glava ska leva!

Om Ärland Segersten och hans hembygd, hembygdskämpe och stor kulturpersonlighet. Med omfattande personregister. Inbunden, 169 sidor.

Glava Hembygdsförening

Pris SEK 225.00 + porto 27.00

Pris NOK 225.00 + porto 28.00

Annon

Trälbatarna

Prämtrafiken mellan Munkfors och Deje under 1800-talets senare del. Nr 2 i Etnografiska sällskapets skriftserie. Häftad, 62 sidor.

Av **Bernt Jansson**

Pris SEK 60.00 + porto 14.00

Pris NOK 60.00 + porto 18.00

Annon

**En kyrkoherdes vardag
Ekshärad 1700-1758**

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, förde anteckningar om allt som tilldrog sig i prästgården. År 1758 är dag för dag notering. 186 sidor i häfte med 4-färgsomslag

Av **Mats Hellgren, Göteborg**

Pris SEK 150.00 + porto 14.00

Pris NOK 150.00 + porto 18.00

Annon

**Kvarnarna vid
Rottnafallen**

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, malning, kvarnbeskrivningar, personindex. 110 sidor i häfte med 4-färgsomslag

Av **Eric Sundell**

Pris SEK 120.00 + porto 14.00

Pris NOK 120.00 + porto 18.00

Annon

**Arbetsvandringar 1800-tal
Värmland-Härjedalen**

1049 värmlänningar med hemort, födelse- och inflyttningsdatum (6 utan uppgift), hustru och barnhänvisning. 5 sorteringar 86 sidor i häfte

Av **Roger Alderstrand**

och **ABF Härjedalen**

Pris SEK 100.00 + porto 14.00

Pris NOK 100.00 + porto 18.00

Annon

**Stavnäs (S) Vigde
1687-1920**

3752 par vigda under 233 år
I pärm med 5 sorteringar
med stor ryggtext

av **Jan Thimberg, Huddinge**

Pris SEK 320.00 + porto 65.00

Pris NOK 320.00 + porto 88.00

Annon

**Stavnäs (S) Födde
1687-1920**

15490 barn i 3 rimghäftade
volym. 10 olika sorteringar

Volym 1 1687-1775 266 sid.725 g

Pris SEK 170.00 + porto 36.00

Pris NOK 170.00 + porto 56.00

Volym 2 1776-1850 337 sid.925 g

Pris SEK 200.00 + porto 45.00

Pris NOK 200.00 + porto 88.00

Volym 3 1851-1920 368 sid.975 g

Pris SEK 210.00 + porto 54.00

Pris NOK 210.00 + porto 88.00

Vid samtidig leverans av mer
än 1 volym är portokostnaden

SEK 65.00 NOK 155.00

Av **Jan Thimberg, Huddinge**

Annon

**Sunne (S)
Födde Vigde Döde
1669 - 1721**

160 sidor återgivna bokstavstroget.
Därför lämplig som egen lärobok.
Med tabeller, diagram över befolkningsutvecklingen m m.

Av **Arne Linnarud, Karlstad**

Pris SEK 140.00 + porto 27.00

Pris NOK 140.00 + porto 28.00

Annon

Torp i Botilsäter

Format A4

Plasthäftad med skyddsomslag

av **Britta Johansson m fl**

Pris SEK 60.00 + porto 14.00

Pris NOK 60.00 + porto 18.00

Annon

Släktträd

Din antavla blir som släktträd
en vacker prydnad för väggen

Färgfoto storlek 30x40 cm

Pris 650.00 1:a ex

Pris 450.00 följande ex

Telefon 019-250199 Westrin.

Annon

Mikrokortsläsare säljes

begagnade, ombyggda
för Svares mikrokort
bildskärm 280x360 mm
lins 42 ggr förstoring

Pris 2400.00 kronor + frakt

Andra bildskärmar finns

Ombyggnader utföres

Rullfilmsläsare köpes

Thure Nilsson

Bogesundsgatan 13

25655 Helsingborg

Telefon 042-29 68 19

Annonns

Fryksände (S)
Födde 1707 - 1765

5877 födda barn sorterade i Datum-
ordning, Faderordning, Moder-
ordning och Ortsordning.

452 sidor i A4-pärm med register

Pris SEK 290.00 + porto 65.00

Pris NOK 290.00 + porto 88.00

Annonns

Östmark (S)
Födde 1765 - 1820

4611 födda barn sorterade i Datum-
ordning, Faderordning, Moder-
ordning och Ortsordning.

371 sidor i A4-pärm med register

Pris SEK 240.00 + porto 65.00

Pris NOK 240.00 + porto 88.00

Annonns

Vitsand (S)
Födde/Vigde 1824-1860

2737 födda barn och 534 vigslar
sorterade i Datum-, Fader-, Moder-
och Ortsordning.

300 sidor i A4-pärm med register

Pris SEK 250.00 + porto 65.00

Pris NOK 250.00 + porto 88.00

Fakturerering till arkiv och kommuner. All övrig beställning via postgiro:

SEK Sverige 46 96 60-5

NOK Norge 0806 1944339

Annonns

Värmlands
Släktforskarkatalog 1996

182 forskare som forskar på släkter
och orter i Värmland. Ersätter 1995
års Värmlandsforskare. Ortregister,
Släktregister och Specialregister.
Kartor församlingar och härader.

Förteckning arkiv i Värmland och
kända register, litteraturförteckning
82 sidor i A4 förstärkt häfte

Pris SEK 60.00 + porto 14.00

Pris NOK 60.00 + porto 18.00

Annonns

Värmlands
Ortregister

Över 4.700 hemman och hemmans-
torp i 68 sidors register med socken,
härad, jordnatur och mantal. För ti-
den från Gustav Vasas 1500-tal in-
till 1931 när fastighetsregister tog
över registreringsansvar. Kartor för-
samlingar och härader.

Av Gunnar Jonsson, Säffle.

Pris SEK 40.00 + porto 14.00

Pris NOK 40.00 + porto 18.00

Annonns

Dalslands
Ortregister

Cirka 2500 hemman och hemmans-
torp i 38 sidors register med socken,
härad, jordnatur och mantal. För ti-
den från Gustav Vasas 1500-tal in-
till 1931 när fastighetsregister tog
över registreringsansvar. Kartor för-
samlingar och härader.

Av Gunnar Jonsson, Säffle.

Pris SEK 40.00 + porto 3.50

Pris NOK 40.00 + porto 12.00

Annonns

Ekshärad (S)
Födde 1665 - 1722

C:1. 1816 barn sorterade i Datum-,
Fader-, Moder- och Ortordning.
Dessutom cirka 8000 faddrar i
datumordning

Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 250.00 + porto 65.00

Pris NOK 250.00 + porto 88.00

Annonns

Ekshärad (S)
Födde 1723 - 1799

C:2. Avskrift av 5649 födselar med
släktnamnsregister för föräldrar och
faddrar. 100 sidor i A4 format i
prydligt ringbundet häfte.

Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 140.00 + porto 27.00

Pris NOK 140.00 + porto 28.00

Annonns

Norra Råda (S)
Födde 1725 - 1769

C:1. Avskrift av 2659 födselar med
släktnamnsregister för föräldrar och
faddrar jämte ortregister. 110 sidor
i A4 format i ringbundet häfte.

Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 140.00 + porto 27.00

Pris NOK 140.00 + porto 28.00

Annonns

Kila (S)
Födde Vigde Döde
1640 - 1699

64 sidor i prydligt A4 ryggbundet
häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 60.00 + porto 14.00

Pris NOK 60.00 + porto 18.00

Annonns

Kila (S)
Födde Vigde Döde
1700 - 1749

155 sidor i prydligt A4 ryggbundet
häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 90.00 + porto 27.00

Pris NOK 90.00 + porto 28.00

Annonns

Kila (S)
Bouppteckningar
1744 - 1859

53 sidor i prydligt A4 ryggbundet
häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

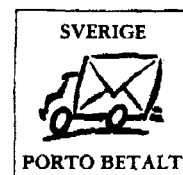
Pris SEK 60.00 + porto 14.00

Pris NOK 60.00 + porto 18.00

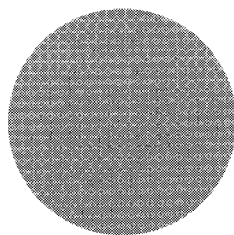
Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Harald Persson
Malmtorgsgatan 18
653 40 KARLSTAD

B

Föreningsbrev

Nu är det grönt
att trycka på

KNAPPEN

Ramgatan 7 • Box 2149 • 650 02 KARLSTAD • Tel. 054-15 66 75

Värmlands mesta fullservicetryckeri!